SDL Trados Studio

Rokasgrāmata administratoriem

SATURS

lev	Ievads4				
1.	Pi	rogrammas SDL Trados Studio pārvaldība	6		
	1.1.	Instalācija	6		
	1.2.	Programmas atjaunināšana	6		
	1.3.	Licencēšana	7		
	1.4.	Tulkošanas atmiņu izveide un pārvaldība	10		
		Tulkošanas atminas izveides vednis	10		
		Fields and Settings – informācijas lauki un atmiņas iestatījumi	11		
		Language Resources – abreviatūru atpazīšanas un teikumu segmentācijas iestatījumi	11		
		Tulkošanas atmiņas satura filtri	12		
		Importēšana, eksportēšana, datu apmaiņas formāti			
	1.5.	Failbāzētas terminoloģijas datu bāzes izveide un pārvaldība	16		
		Terminoloģijas datu bāzes izveides vednis			
		Terminoloģijas datu bāzes definīcijas šablons			
		Terminologijas datu bazes satura importesana un eksportesana			
	1.6.	AutoSuggest Vardnicas izveide			
	1.7.	Tulkošanas projekti	22		
		Jauna Projekta izveide	22		
		Projekta iestatījumi un projektu iestatījumu šabloni			
2		Tulkojuma parbaudes iestatijumi			
2.	SL	JL GroupShare servera parvaidiba			
	2.1.	SDL GroupShare tīmekļa interfeiss	27		
		Piekļuve tīmekļa interfeisam			
		Sakuma skata cilne, pieejamie parvaldibas riki			
	2.2.	Lietotāju pārvaldība			
		SDL GroupShare 2015 piekļuves tiesību pamatprincipi			
		Lietotaju un piekļuves tiesību parvaldība			
	2.3.	Tulkošanas atmiņas			
		Tulkošanas atmiņu pārvaldība			
		Sadajas Fields, Language Resources			
		Sadaja Buckyrounu Tusks			
		Sadala Licensing			
	2.4.	Servera terminoloģijas datu bāzu pārvaldība			
		Terminoloģijas datu bāzes izveides vednis	32		
		Terminoloģijas datu bāzu piekļuves pārvaldība			
3.	Pr	roblēmu novēršana			
		Bieži sastopamas problēmas			
		Kļūdu paziņojumi un izvērstais kļūdas paziņojuma skats			
		SDL Trados Studio bojātu projektu datu atjaunošana			
		Programmas pilnīga atiestatīšana			
		Failu asociācijas, problēmas pēc vecas versijas atinstalācijas			
		Papildu informācijas avoti un tehniskā atbalsta kontakti	38		

IEVADS

Šī rokasgrāmata ir veidota Tiesu administrācijas Eiropas Komisijas nacionālo vai starptautisko etiesiskuma projektu programmas "TIESISKUMS (2014-2020)" projekta "ECLI ieviešana" (nr. JUST/2014/JACC/AG/E-JU/6975) ietvaros.

Rokasgrāmatā ir aprakstīta programmas SDL Trados Studio un risinājuma SDL GroupShare versija 2015, kā arī attēloti šai versijai atbilstošie saskarnes elementi. Citās programmas versijās iespējamas atšķirības no šajā dokumentā aprakstītas versijas, tādēļ to var izmantot citu programmu versiju darbības pamatprincipu apgūšanai, bet ne kā pilnvērtīgu ceļvedi to lietošanā. Programmas SDL Trados Studio 2015 darbināšanai nepieciešams dators ar šādiem parametriem:

- operētājsistēmas Windows 7 SP1, 8.1 vai 10;
- 2 GB brīvas vietas cietajā diskā;
- 2 GB operatīvās atmiņas (datoriem ar 32 bitu procesoru);
- 4 GB operatīvās atmiņas (datoriem ar 64 bitu procesoru);
- ekrāna izšķirtspēja 1280x1024 pikseļi vai lielāka.

Rokasgrāmata ir paredzēta Latvijas Republikas Tiesu administrācijas sistēmu administratoriem un IT atbalsta speciālistiem, kuri ir piedalījušies šī projekta ietvaros rīkotās apmācībās darbam ar SDL Trados Studio 2015 un SDL GroupShare 2015. Tā ir veidota iespējami detalizēti un visaptveroši, lai tā būtu noderīga gan sistēmu administratoriem, kuri darbosies ar SDL GroupShare serveri, gan IT atbalsta speciālistiem, kuri sniegs tehnisku atbalstu tiesu tulkotājiem un SDL Trados Studo 2015 lietotājiem. Tajā pat laikā rokasgrāmata ir veidota, ņemot vērā mērķauditorijas padziļinātās zināšanas informācijas tehnoloģiju jomā. Tādēļ tajā nav izmantoti ļoti vienkāršoti funkciju un veicamo darbību apraksti, kā tas ir lietotāju rokasgrāmatā

Dokumenta pirmajā nodaļā aprakstīta programmas uzstādīšana, konfigurēšana, un lokālo resursu pārvaldība. Šī nodaļa satur administratoriem un tehniskā atbalsta personālam noderīgu informāciju, kas papildina tulkotāju rokasgrāmatā atrodamos programmas darbības principu un funkciju izklāstus. Otrā nodaļa ir veltīta GroupShare servera un tā resursu pārvaldības galvenajām funkcijām. Šeit atrodama informācija par lietotājiem, lietotāju lomām un piekļuves tiesībām, kā arī par serverbāzēto tulkošanas atmiņu pārvaldību. Trešajā nodaļā apkopota informācija par problēmu novēršanu, t.i., biežāk sastopamo problēmu apraksts un veicamās darbības to risināšanai, kā arī rīcības iespējas citu problēmu gadījumā.

Pamācībā ir izmantoti dažādi teksta formatējumi noteiktu elementu izcelšanai.

Teksts zaļā krāsā: saskarnes elementi, piemēram, pogas, izvēlnes, cilnes un sadaļas.

Teksts sarkanā krāsā: mapes atrašanās vieta.

Teksts slīprakstā: programmā sastopams vai cits teksts angļu valodā, piemēram, Source Language.

Teksts treknrakstā vai ar pasvītrojumu: izcelts teksts, lai padarītu to pamanāmāku un pievērstu lasītāja uzmanību.

Tāpat dokumentā ir izmantoti tālāk redzamie informācijas un brīdinājuma elementi.

Informējoša piezīme. Šādas piezīmes satur noderīgu informāciju un padomus saistībā ar attiecīgo tēmu.

Brīdinājums. Šādi brīdinājumi satur ļoti svarīgu informāciju. Noteikti ņemiet to vērā! Pretējā gadījumā var rasties programmas darbības traucējumi vai nevēlamas veikto darbību sekas.

i

Īsumā par SDL Trados Studio

SDL Trados Studio ir tulkošanas programma, kas tulkošanas nozarē ir viena no plašāk zināmajām un lietotajām programmām. Turklāt šai programmai regulāri tiek izstrādātas jaunas versijas, tādējādi attīstoties līdz ar jaunākajām tehnoloģijām, kā arī uzlabojot esošos un ieviešot jaunus rīkus un funkcijas, kas palīdz tulkotājiem veikt darbu efektīvi un kvalitatīvi.

SDL Trados Studio programma sniedz iespēju tulkot daudz dažādu formātu failus ērtā un viegli pārskatāmā saskarnē, kas ļauj tulkotājam koncentrēties uz teksta saturu un mazāk domāt par dokumenta struktūras atveidošanu. Turklāt pēc tulkošanas iegūtā faila formāts un formatējums atbilst oriģinālajam dokumentam.

Lai nodrošinātu teksta pārskatāmību un programmas funkcionalitāti, tulkojamais teksts automātiski tiek sadalīts segmentos. Parasti viens segments satur vienu teikumu, virsrakstu vai tamlīdzīgu teksta vienību.

Programma Trados Studio atšķiras no automatizētās tulkošanas programmām, piemēram, plaši zināmās Google Translate, ar to, ka programma pati neveic tulkošanu. Trados Studio pamatprincips ir iztulkoto vienību jeb segmentu saglabāšana tulkošanas atmiņā. Pēc tam, ja citā tekstā ir tāds pats vai līdzīgs segments, programma piedāvā atmiņā saglabāto segmenta tulkojumu, tādējādi nodrošinot, ka tulkotājam nav atkārtoti jātulko iepriekš tulkots teksts. Pie tam, izmantojot serverbāzētu tulkošanas atmiņu, tulkotājam ir pieejami arī tulkojumi, kurus ir veikuši citi šīs atmiņas lietotāji.

Papildus tulkošanas atmiņām ir iespējams izmantot terminoloģijas datu bāzes, lai nodrošinātu pareizu un konsekventu terminoloģiju. Šīs terminoloģijas datu bāzes balstās uz tulkošanas atmiņai līdzīga principa, proti, tās parasti papildina lietotāji jeb tulkotāji. Terminoloģijas datu bāzes var veidot katrs lietotājs atsevišķi vai kopīgi ar citiem lietotājiem izmantot serverbāzētu terminoloģijas datu bāzi.

Ērtākai tulkošanas darbu organizēšanai SDL Trados Studio izmanto projektus. Projektā ir apkopoti noteikta tulkošanas darba tulkojamie faili, tulkošanas resursi (tulkošanas atmiņas un terminoloģijas datu bāzes), kā arī katram projektam ir iespējams individuāli konfigurēt iestatījumus. Tādējādi ir iespējams pielāgot resursus katra tulkošanas darba specifikai un tulkotāja vajadzībām.

Papildus tulkošanas un terminoloģijas datu bāzēm SDL Trados Studio ir aprīkota ar daudzām dažādām papildu funkcijām, kas palīdz nodrošināt tulkojuma kvalitāti un iespēju pilnvērtīgi izmantot programmas sniegtās priekšrocības. Jūs varat, piemēram, pārbaudīt tulkojuma teksta pareizrakstību, priekšskatīt tulkojumu pirms tulkotā faila saglabāšanas, sekot līdzi iztulkotajam apjomam un izmantot citas produktivitāti veicinošas funkcijas.

1. PROGRAMMAS SDL TRADOS STUDIO PĀRVALDĪBA

Šajā nodaļā ir apkopota informācija par tulkotāja darbstacijas sagatavošanu darbam ar programmām SDL Trados Studio un SDL MultiTerm, programmu jauninājumiem un saderību ar citām versijām, kā arī informācija par programmas pamatprincipiem un lokālo tulkošanas resursu pārvaldību.

1.1. INSTALĀCIJA

Programmas tiek instalētas ar vedņa palīdzību. Nodrošiniet, ka instalācijas process tiek palaists ar administratora tiesībām. SDL Trados Studio instalētājā nav iekļauta programma SDL MultiTerm — tā ir jāinstalē atsevišķi.

Programma SDL Trados Studio 2015 tiks instalēta šajā mapē:

%programfiles(x86)%\SDL\SDL Trados Studio\Studio5

Programma SDL MultiTerm 2015 tiks instalēta šajā mapē:

%programfiles(x86)%\SDL\SDL MultiTerm\MultiTerm12

Programmu darbībai ir nepieciešami arī šādi komponenti:

- Microsoft .NET Framework 4.5.2;
- Microsoft Visual C++ 2013 Redistributable;
- Microsoft Visual C++ 2010 Redistributable;

Microsoft Visual C++ 2008 Redistributable SP1.

Ja instalācijas laikā tie datorā netiks atrasti, SDL Trados Studio vai SDL MultiTerm instalācijas vednis piedāvās iespēju tos lejupielādēt un instalēt. Šie papildus komponenti nav iekļauti programmu instalētājos, tādēļ to lejupielādei ir nepieciešams interneta savienojums. Ja interneta savienojums nav pieejams vai ir ierobežots, papildu komponentus ir iespējams lejupielādēt un uzinstalēt atsevišķi vēlāk.

1.2. PROGRAMMAS ATJAUNINĀŠANA

Programmām SDL Trados Studio un SDL MultiTerm ir automātiskās atjauninājumu meklēšanas funkcija.

Pēc programmas palaišanas tā komunicē ar SDL serveri un pārbauda atjauninājumu pieejamību. Ja ir pieejami atjauninājumi, programma parāda attēlā pa labi redzamo logu, kurā lietotājam tiek piedāvāta iespēja tos lejupielādēt un instalēt (poga Yes) vai turpināt programmas lietošanu, neinstalējot jauninājumus (poga No).

Automātiskos atjauninājumus ir iespējams **atslēgt**, dodoties uz **File > Options >Automatic Updates**.

Atjauninājumu pieejamību var pārbaudīt arī manuāli, izmantojot cilnē Help atrodamo funkciju Check for Updates.

Programmai ir pieejams arī atsevišķs Attēls Nr. 1: SDL Trados Studio atjauninājumu instalācijas logs. atjauninājumu veids — servisa pakotnes. Ja

 SDL Trados Studio Update

 Update Available

 SDL Tributor

 This release includes enhancements and bug fixes for SDL Trados

 Studio 2015 SR3.

 More information can be found on our web site at the <u>SDL</u>

 Knowledge Base.

 Would you like to download and apply this update now ?

 Installed program
 Your

 Latest
 Download

 version
 version

 Yes
 No

programmai ir pieejama jauna servisa pakotne, pēc automātiskās atjauninājumu pārbaudes lietotājs saņems paziņojumu par tās pieejamību.

Servisa pakotne ir līdzvērtīga jaunai programmas instalācijai, jo tā aizstāj veco programmas versiju. Tādēļ servisa pakotņu instalācijai ir nepieciešamas administratora tiesības. Pēdējais jauninājumu veids ir pāreja no vienas programmas versijas uz citu (piem. no SDL Trados Studio 2014 uz 2015). Atšķirībā no servisa pakotnēm, pārejot uz jaunu programmas versiju, tā neaizvieto iepriekšējo versiju, bet tiek instalēta paralēli tai. Tādējādi lietotājs var darboties ar abām versijām, pirms pilnīgas pārejas uz jauno versiju. Šī jauninājumu veida instalācijai ir nepieciešamas administratora tiesības.

Piezīme attiecībā uz vecākas versijas atinstalēšanu: ja datorā vienlaikus ir instalētas vairākas programmas versijas, pēc vecākās versijas atinstalēšanas no Windows reģistra tiek dzēstas SDL failu (.sdlxliff, .sdlproj, .sdltm, .sdltb, u.c.) asociācijas ar

Attēls Nr. 2: logs, kas informē par pieejamu servisa pakotni.

SDL Trados Studio. Tādēļ pēc atinstalēšanas ir vēlams vadības panelī jaunajai programmas versijai palaist funkciju **Repair (Control Panel > Programs and Features > Uninstall or change a program**), lai atjaunotu SDL failu asociācijas.

Pēc vecākas programmas versijas atinstalēšanas no Windows reģistra tiek dzēstas SDL failu asociācijas ar Trados Studio. Pēc atinstalēšanas vadības panelī palaidiet jaunajai versijai funkciju **Repair**.

1.3. LICENCĒŠANA

Šajā nodaļā ir apkopota informācija par programmas licencēšanu un pieejamiem licenču aktivizācijas un deaktivizācijas veidiem. Pirmās 30 dienas pēc programmas instalācijas tā darbojas Professional versijas izmēģinājuma režīmā.

Ja programma nav aktivizēta, palaižot to, parādās **Product Activation** logs (skat. Attēls Nr. 5). Tajā ir iespējams aktivizēt programmu, spiežot uz pogas **Activate** un ievadot aktivizācijas kodu, kuru iegūsiet OOS SDL profilā.

Product Activation logu var atvērt arī manuāli, programmā Trados Studio dodoties uz cilni Help > Product Activation.

Noklikšķinot uz pogas Activate, tiek atvērts Online Activation logs (skat. Attēls Nr. 5). Šī ir tiešsaistes aktivizācijas metode, tādēļ tai ir nepieciešams interneta savienojums, lai apstiprinātu licences koda aktivizāciju SDL serverī. Ievadiet licences kodu attiecīgajā laukā un nospiediet pogu Activate.

Product Activation				
	SDL Trados Studio 2015 Product Activation View and manage your SDL Trados Studio 2015 license.			
	Active License: License Expired Activate SDL Account Purchase a license			
	Help Close			

Attēls Nr. 3: produkta aktivizācijas logs.

Ja nav pieejams interneta savienojums vai neizdodas aktivizēt programmu ar tiešsaistes metodi, ir pieejama arī bezsaistes aktivizācijas funkcija **Offline Activation**. Lai to izmantotu, **Product Activation** logā izvēlieties iespēju **Alternative activation options** (skat. Attēls Nr. 4).

Product Activation	Product Activation
Online Activation Activate the product over the Internet.	Alternative Activation Options Select an alternative activation option to activate the product.
Activation code:	Image: Connection Settings Activate offline if this computer is not connected to the Internet. Image: Use a License Server Choose this option if you have a license server rather than an activation code. Image: Connection Settings Modify connection settings if you are having problems connecting to the Internet.
Help Cancel	Help Back

Attēls Nr. 4: alternatīvo aktivizācijas iespēju logs.

Alternative activation options logā ir pieejamas vairākas funkcijas:

- Connection Settings: interneta savienojuma pārbaudes un starpniekservera (proxy) konfigurācijas • funkcija, kas var būt noderīga, veicot tiešsaistes aktivizāciju.
- Use a License Server: funkcija papildu licenču veidam — tīkla licencēm. Ar šo funkciju var konfigurēt piekļuvi lokālam tīkla licenču serverim.
- **Offline Activation** : programmas bezsaistes aktivizācijas funkcija.

Sekmīgai programmas bezsaistes aktivizācijai ir nepieciešams aktivizācijas sertifikāts. Lai to ģenerētu, jāievada aktivizācijas kodu laukā Activation code, jānokopē iegūto Installation ID kodu un tīmeklī jādodas uz SDL profila sadaļu Products & Plans > Licensing. Aktivizējamai licencei būs pieejama šāda iespēja:

Can't activate online? – Get an offline Activation Certificate

Lai ģenerētu aktivizācijas sertifikātu, noklikšķiniet uz šīs iespējas, iegūto Installation ID kodu iekopējiet SDL profilā attiecīgajā rūtiņā (skat. Attēls Nr. 7) un pēc tam klikšķiniet uz pogas Generate Offline Activation Attēls Nr. 6: Trados Studio bezsaistes aktivizācijas logs. Certificate. Tiks generēts vajadzīgais sertifikāts.

Product Activation				
	Offline Activa Allows you	stion to activate the product without requiring an Internet connection.		
E	Enter your activation c enter the installation ID	code below to generate the installation ID. Go to SDL Account and to obtain your offline activation certificate.		
	Activation code:			
	Installation ID:			
	Activation certificate:			
		Retivate		
L.,		Purchase a license Alternative activation options		
		Help Cancel		

To activate your software offline, please provide the Installation ID. This is shown in your software when you choose to activate offline. Use copy and paste to avoid any typing errors.					
Description:	SDL Trados Studio 2015				
Installation ID*:		@			
Quantity*	1				
Activation Code:	1234-activation-code-5678				
	Generate Offline Activation Certificate				

Attēls Nr. 7: SDL profila bezsaistes aktivizācijas sadaļa.

Pēc tam ar iegūto sertifikātu var aktivizēt programmu, ievadot to loga **Offline Activation** laukā **Activation certificate** (skat. Attēls Nr. 6).

Kad programma ir aktivizēta, aktivizācijas logā būs norādīts aktīvās licences veids. Šajā logā ir iespējams aplūkot aktivizētās licences kodu, izmantojot funkciju **Show activation code**.

Ar pogu **Deactivate** ir iespējams deaktivizēt programmu tiešsaistes režīmā, savukārt bezsaistes dezaktivācijai ir paredzēta poga **Deactivate offline**.

Deaktivizācijai bezsaistē ir nepieciešams autorizācijas kods, kuru var iegūt, SDL profila sadaļā

Products & Plans > Licensing. Šajā sadaļā izmantojiet attiecīgajai licencei pieejamo opciju Can't deactivate online? – Deactivate offline, lai iegūtu autorizācijas kodu.

Ievadiet autorizācijas kodu programmas SDL Trados Studio loga laukā **Deactivation authorization** (skat. Attēls Nr. 9).

Pēc tam būs aktīva iespēja ģenerēt deaktivizācijas sertifikātu jeb Generate Certificate, kas apstiprinās licences deaktivizāciju. Iekopējiet iegūtu sertifikācijas kodu no lauka Deactivation certification attiecīgajā laukā SDL profilā un nospiediet Confirm Offline Deactivation (skat. Attēls Nr. 10).

Pēc tam programmā SDL Trados Studio apstipriniet deaktivizāciju, atzīmējot rūtiņu **I have returned the deactivation**

certificate to SDL un nospiežot pogu Confirm (skat. Attēls Nr. 9).

Lai deaktivizētu licenci gadījumā, kad lietotāja dators nedarbojas, vērsieties pie SDL tehniskā atbalsta vai K Solutions.

Product Activation	n		
S	DL Trados View and r	Studio 2015 Product Activation nanage your SDL Trados Studio 2015 license.	
		Active License: SDL Trados Studio 2015 Professional Deactivate SDL Account Show activation code Deactivate offine	
		Help	Continue

Attēls Nr. 8: produkta aktivizācijas logs ar aktivizētu licenci

Deactivate the	tion product without an Internet connection.
ienerate a deactivation cert	ficate then enter it in the Account area of the SDL website.
Step 1: Generate a de	activation certificate
Log into your SDL Account, link to obtain a deactivation	access the Licenses area and follow the offline deactivation authorization for your license.
Deactivation authorization:	MDRmNmEzNzBmAHEABAAAAAFyAAgpjdmh8czxIHEABAAA
	Generate Certificate
Deacti <u>v</u> ation certificate:	ggLWAQAEAAAADAIACGM4Nig4MDIwAwAEAAAAFAQAES oxTk10QVo3VUo3Slo4QTUABQAEF0pCmkg4BA4AAABJAC RkYThhNDgy0C03MGY5LTQ2NGIYTdmNS1hYmVj0GViNjc
Step 2: Return the cer	tificate to SDL Account
IMPORTANT: This deactiv you must return it to your SI Save the deactivation cert your SDL Account you will still be in use.	ation certificate is proof that you have deactivated your license and DL Account before the license can be used on another computer. ficate for this purpose. If you do not retain and return the certificate to not be able to generate a new activation certificate as the license will
	✓ I have returned the deactivation certificate to SDL

Attēls Nr. 9: Trados Studio bezsaistes deaktivizācijas logs.

For help with deactivating your license, please view the SDL Licensing Help.						
Activation Date:	01-06-2017	Deactivation Authorization: deactivation authorization code				
Unique Activation ID:	1234-unique-activation-id-number-5678	Deactivation Certificate:				
Activation State:	Deactivation Initiated	Confirm Offline Deactivation				

Attēls Nr. 10: SDL profila bezsaistes deaktivizācijas sadaļa.

1.4. TULKOŠANAS ATMIŅU IZVEIDE UN PĀRVALDĪBA

SDL Trados Studio failbāzētu tulkošanas atmiņu var izveidot ar attiecīgu vedni, kuru var atvērt:

- sadalā Translation Memories. Šīs sadalas rīkjoslā klikšķiniet uz New > New Translation Memory.
- attiecīgā projekta iestatījumos atverot sadaļu Language Pairs > All Language Pairs > Translation Memory and Automated Translation. Šajā sadaļā noklikšķiniet uz Create > New File-based Translation Memory.

Attēls Nr. 11: jaunas atmiņas izveidošanas funkcijas sadaļā Translation Memories (augšā) un projekta iestatījumos (apakšā).

TULKOŠANAS ATMIŅAS IZVEIDES VEDNIS

Atverot tulkošanas atmiņu izveides vedni, parādās attēlā pa labi redzamais logs. Tajā ir pieejamas tālāk aprakstītās funkcijas un lauki.

• Name : atminas nosaukums.

- Tulkošanas atminas nosaukumā nedrīkst izmantot: burtus ar garumzīmēm un mīkstinājuma zīmēm, punktus.
- Source Language: originalvaloda.
- Target Language: tulkojuma valoda.
- Location: tulkošanas atmiņas faila atrašanas vietā. Noklusējuma tulkošanas atmiņu mape ir:

New Translation Men	nory	×
General Specify name,	location, source language and target language for this translation memory.	2
Create From:		Browse
Name:	TM_example_LV-EN	
Description:	×	
Copyright:		
Location:	D:_Projects\examples	Browse
Source Language:	Latvian (Latvia)	
Target Language:	Russian (Russia)	
	Enable character-based concordance search	
Help	< Back Next > Finish	Cancel

Attēls Nr. 12: tulkošanas atmiņas izveides vednis.

%userprofile%\Documents\Studio 2015\Translation Memories

- Description, Copyright: papildu informācijas lauki.
- Create From: šī funkcija lauj pārņemt informācijas laukus un segmentācijas iestatījumus no citas failbāzētas (Browse >File-based Translation Memory) vai serverbāzētas (Browse >Server-based Translation Memory) tulkošanas atmiņas.
- Enable character-based concordance search: ja ieslēgsiet šo opciju, tulkošanas atmina indeksēs ne tikai veselus vārdus, bet arī vārdu dalas. Tas var palielināt atrasto daļējo sakritību skaitu, bet ietekmēs atmiņas ātrdarbību. Tādēļ liela apjoma atmiņām ir ieteicams

Šajā vedņa solī nospiežot pogu Finish, uzreiz tiks izveidota tulkošanas atmiņa ar standarta iestatījumiem.

neizmantot šo funkciju. Jau izveidotām atmiņām šo opciju nevar mainīt, bet ir iespējams eksportēt atmiņas saturu citā atmiņā, kurai šī opcija ir ieslēgta/izslēgta.

Klikšķiniet uz pogas Next, lai pielāgotu atmiņas papildu iestatījumus.

Klikšķiniet uz pogas Finish, lai pabeigtu tulkošanas atmiņas izveidi ar standarta iestatījumiem.

FIELDS AND SETTINGS - INFORMĀCIJAS LAUKI UN ATMIŅAS IESTATĪJUMI

Nākamajā vedņa solī var definēt tulkošanas atmiņas papildu laukus. Visām tulkošanas atmiņām ir sistēmas lauki, pēc kuriem var noteikt, piemēram, segmenta autoru, izveides laiku un to, cik reizes segments ir izmantots kā pilnīga vai daļēja segmenta sakritība.

New Translation	n Memory			x	Field Values	4 х
Fields and	Cattings				Custom Fields	
Specify fi	ields and settings	for this translati	on memory.	21	Field	Value
					Quality	91
					SourceFile	Dmitrijevs_KPL_Dmitrij
<u> </u>					TargetFile	Dmitrijevs_KPL_Dmitrij
Name	Туре 🔺	Picklist	Allow Multiple Values	Add		
Spriedums	List 👻			Bemove	System Fields	
					Field	▲ Value
					Created by	TS\dkabanova
- Bacamina -					Created on	1/23/2015 9:43:19 AM
hecognize	_	_			Document str	ucture
✓ Dates	🗹 Acronyms	🔽 Al <u>p</u> i	nanumeric strings		Last modified	by TS\dkabanova
✓ <u>T</u> imes	🗹 🗹 🗹				Last modified	on 1/23/2015 9:53:33 AM
Number:	s 🔽 Measurem	ients			Last used by	TS\dkabanova
					Last used on	3/5/2015 10:34:20 AM
Count as one	e if words:				Usage count	1
Are hypi	henated		Contain formatting tags		Attēls Nr. 1	3: informācijas lauki.
Are joine	ed bu dashes		Contain apostrophes			,, ,, ,
	ba by adorico		i contain <u>a</u> positoprios			
					Tulkažan	ee etusiaee aeaildu
					Tuikosan	as atmiņas papilot
1					iestatījur	ni šajā sadaļā:
Help			<u>A Back</u> Next > Fire	nish Cancel		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
					Kecogniz	e: iestatijumi atsevisķī.

Attēls Nr. 14: tulkošanas atmiņas izveides vedņa 2. solis.

netulkojamu elementu veidu atpazīšanai. Noklusējuma iestatījumos visi elementi ir atzīmēti.

Count as one if words: iestatījumi vārdu skaita aprēķinam. Atkarība no izvēlētajiem iestatījumiem vārdi ar domuzīmēm, svītrām, apostrofiem tiks/netiks skaitīti kā viens vārds.

Klikšķiniet uz pogas Next, lai dotos uz nākamo vedņa soli.

LANGUAGE RESOURCES - ABREVIATŪRU ATPAZĪŠANAS UN TEIKUMU SEGMENTĀCIJAS IESTATĪJUMI

Trados Studio piedāvā noklusējuma iestatījumus segmentācijai, kā arī abreviatūru un kārtas numuriem sekojošu vārdu sarakstus. Šajā vedņa solī ir iespējams papildināt vai mainīt šos iestatījumus. Loga Language Resources laukā Resources atrodams saraksts ar tālāk aprakstītajiem resursiem.

Variable List

Netulkojamo vārdu saraksts, kurus programma vienmēr atpazīs kā netulkojamus elementus, piem. iestāžu, uzņēmumu vai zīmolu nosaukumi.

Abbreviation List

Abreviatūru saraksts, kuru segmentācijas filtrs ignorēs. Šajā sarakstā pievienotas abreviatūras, kas beidzas ar punktuācijas zīmi, netiks uztvertas kā segmenta dalītājs, piem. "gab.", "utt.", "dzim."

Saraksts ar vārdiem, kas parasti seko kārtas numuriem. Punkts starp kārtas numuru un definētiem vārdiem netiks uztverts kā segmenta dalītājs. Piemēri: "21. panta", "1. jūnijā", "2005. gadā".

Segmentation Rules

Segmentācijas iestatījumi. Tas ir pielāgojams rakstzīmju un koda elementu saraksts, kurš nosaka, kā programmai dalīt tekstu segmentos. Ar noklusējuma iestatījumiem programma dala segmentu pēc katra punkta, kola, jautājuma vai izsaukuma zīmes.

Ar grafiskās saskarnes palīdzību vai *Regular Expression* kodiem ir iespējams mainīt esošus vai noteikt jaunus segmentācijas iestatījumus. Darbam ar Microsoft Office dokumentiem šos iestatījumus nav jāmaina.

Segmentācijas iestatījumu izņēmumus var konfigurēt, mainot pārējo šeit pieejamo resursu iestatījumus.

Lai konfigurētu kādu no resursiem, atlasiet to sarakstā **Resources** un noklikšķiniet uz pogas **Edit** (skat. Attēls Nr. 15)

New Translatior	n Memory	×
Language I Selecta	Resources a language resource template or specify the language resources for this translation memory.	2
Template: N	None Brow	vse
Settings		
Description:	A Y	
Language:	Latvian (Latvia)	
Resources:	Type Edit Variable List Ress Abbreviation List Ress Ordinal Follower List Segmentation Rules	et
Help	<u>< ₿</u> ack <u>M</u> ext> <u>Finish</u> Ca	ancel

izsaukuma Attēls Nr. 15: tulkošanas atmiņas izveides vedņa 3. solis.

Segmentation Rules Paragraph based segmentation Sentence based segmentation Rules	×
Full stop rule Other terminating punctuation (question mark, exclamation mark)	Add
Colon	E dit
	Remove
	Reset to Defaults
OK Cance	l Help

TULKOŠANAS ATMIŅAS SATURA FILTRI

Programmas Trados Studio sadaļā Translation Memories ir iespējams atvērt tulkošanas atmiņas un filtrēt to saturu.

Search Details		Р х
TM Filter: Filter: date, not TS\dkabanova*	, 🚏 📑 [	B.
Filter <u>N</u> ame Filter: date, not TS\dkabanova	NOT	Condition AND/OR
Source Text		Created on > "3/1/2017 12:45:39 AM" AND
I_arget Text		Created by CONTAINS "dkabanova"
Search Type Search entire TM		
Perform Search Case sensitive Use wildcards (*)	🗖 <u>U</u> se p	parentheses in this filter <u>Add Insert Edit</u> <u>D</u> elete

Attēls Nr. 17: tulkošanas atmiņas satura filtri sadaļā Translation Memories.

Ar filtru, sistēmas lauku un citu informācijas lauku palīdzību ir iespējams atfiltrēt segmentus pēc vairākiem kritērijiem, piemēram, atfiltrēt viena lietotāja tulkojumus, kuri tika izveidoti pēc noteikta datuma. Ar pogu 🔽 var izveidot jaunu filtru un ar pogu 🄽 to var saglabāt turpmākai lietošanai.

Loga labajā pusē (skat. Attēls Nr. 18) ir redzami filtra nosacījumi, kurus var pievienot, mainīt vai dzēst, izmantojot attiecīgās pogas Add, Edit un Delete. Noklikšķinot uz pogas Add, tiek atvērts filtra

nosacījumu izvēles logs ar diviem nolaižamajiem sarakstiem, kuros var izvēlēties filtrēšanai izmantojamos informācijas laukus un filtra operatoru, kā arī ievadīt filtrējamo vērtību.

Papildus šim filtram SDL Trados Studio ir pieejamas meklēšanas un aizvietošanas funkcijas (Find, Replace), ar kurām var apstrādāt atfiltrēto segmentu saturu.

Sadaļā **Translation Memories** veiktas izmaiņas tulkošanas atmiņas segmentos netiek uzreiz saglabātas. Tās ir papildus jāapstiprina, izmantojot funkciju →

Commit Changes

Add Condit	ion
Field:	Last modified on 🔹
Operator:	Equal to 💌
Value	
5/ 3/20	17 3:59:24
	OK Cancel Help

Papildus tai ir pieejamas arī šādas funkcijas:

Discard TU Changes — atcelt tulkojumā vienībā (segmentā) veiktās izmaiņas;

Mark TU for Deletion — atzīmēt tulkojuma vienību (segmentu) kā dzēšamu. Segments tiks dzēsts, tiklīdz nospiedīsiet Commit Changes.

veiktas izmaiņas tulkošanas atmiņas segmentos ir papildus jāapstiprina, izmantojot funkciju **Commit Changes**.

Sadalā Translation Memories

Ar meklēšanas un aizvietošanas funkciju ir iespējams vienlaikus veikt tikai līdz 100 izmaiņām. Lielāka skaita izmaiņu veikšanai var izmantot funkcijas **Batch Edit** un **Batch Delete**.

🎎 Batch Delete — Batch Delete dzēš visus segmentus, kas atbilst definētajam filtram.

🍄 Batch Edit 🛛 — Batch Edit veic norādītās izmaiņas visos segmentiem, kas atbilst definētajam filtram.

Šīs funkcijas ir īpaši noderīgas masveida izmaiņām, piemēram, ja tulkošanas atmiņās ir nepieciešams aizvietot nepareizi izmantotu vai novecojušu terminu.

Batch Edit			×
Batch Edi Specify	t Script a batch edit script to b	applied to the TM.	C
Filter:	Filter. Edited = No		T
Continuation:	Always execute all ec	t actions in the list for each TU	•
Actions:			
Action		Details	Add
Find and Rep	lace Text	In target, replace 'incorrect_term' with 'correct_te	rm' Edit
Change Field	Change Field Value Edited, Replace, value = Yes		
			Delete
			Delete All
			Move Up
			Move Down
Load	Save		
Help		< Back Next >	Finish Cancel

Attēls Nr. 19: funkcijas Batch Edit logs.

Funkcijas **Batch Edit** loga izvēlnē **Filter** ir iespējams norādīt kādu no iepriekš izveidotiem un saglabātiem filtriem. Tas tiks izmantots, lai atfiltrētu rediģējamus vai dzēšamus segmentus.

Izvēlnē Continuation ir pieejamas divas opcijas:

- Always execute all edit actions in the list for each TU katrā segmentā veikt visas norādītas izmaiņas.
- Only allow one edit action to change each TU katrā segmentā veikt vienu no norādītajām izmaiņām.

Prioritāri tiks veiktas izmaiņas, kas ir saraksta **Actions** augšā. Šajā sarakstā tiks parādīti visi ar pogu **Add** pievienotie izmaiņu noteikumi. Atlasītas darbības vietu sarakstā var mainīt ar pogām **Move Up** un **Move Down**.

IMPORTĒŠANA, EKSPORTĒŠANA, DATU APMAIŅAS FORMĀTI

Tulkošanas vienības (segmentus) no tulkošanas atmiņām var importēt un eksportēt ar attiecīgajām funkcijām Import un Export. Šīs funkcijas ir pieejamas sadaļas Translation Memories rīkjoslā, kā arī projekta iestatījumu tulkošanas atminu sadalā.

Datu eksporta un importa formāts ir .tmx, kas ir standartizēts formāts datu apmaiņai starp SDL Trados Studio failbāzētām un serverbāzētām tulkošanas atmiņām, kā arī citu tulkošanas programmu tulkošanas atmiņām.

Eksportējot datus no tulkošanas atmiņas, ir pieejamas šādas iespējas:

- Export to eksportējamā faila nosaukums un atrašanas vieta.
- Filter filtra iestatījumi, ar kuriem ir iespējams noteikt, kādi segmenti tiks eksportēti. Ja atstāsiet šo lauku tukšu, tiks eksportēti visi tulkošanas atminā pieejamie segmenti.

Export	×
Export Options Specify export options and click Next to start exporting.	2
Export to:	
	Browse
Filter:	
(none)	Edit
Export to Workbench-optimized TMX format for use in Trados 2007	
Help < Back Next > Finish	Cancel

Attēls Nr. 20: eksportēšans funkcijas logs.

 Export to Workbench-optimized TMX format for use in Trados 2007 – funkcija, kura ļauj eksportēt atmiņas saturu Trados 2007 atbalstītā formātā.

Datu **importēšana** tulkošanas atmiņā notiek līdzīgi.

Pirmajā solī (**Import Files**), izmantojot funkciju **Add Files** vai **Add Folders**, jāpievieno importējamu(s) failu(s). Ar pogu **Remove** failus var izņemt no importējamo failu saraksta.

Tālākajos vedņa soļos ir iespējams konfigurēt papildus iestatījumus. Ja standarta iestatījumi nav jāmaina, tad failu importēšanas procesu var sākt jau šajā solī, noklikšķinot uz pogas **Finish**.

Nākamajā solī **TMX Import Options** (skat. Attēls Nr. 22) var konfigurēt importēšanas filtru, kas ir identisks eksportēšanas filtram un piedāvā iespēju atfiltrēt importējamos segmentus pēc noteiktiem kritērijiem.

Funkcija Unknown Fields piedāvā iespēju ignorēt segmentu papildu laukus (Ignore), neimportēt segmentus ar neatpazītiem papildu laukiem (Skip translation unit), pārtraukt importēšanas procesu (Fail translation unit import) vai pievienot papildu laukus atmiņai kopā ar importējamiem segmentiem (Add to translation memory).

Nākamais un pēdējais vedņa solis (General Import Options) ļauj noteikt, kā tiks apstrādāti importējamie segmenti. Ir pieejamas šādas iespējas:

Import		×
TMX Import Specify imp	Options port options for the TMX files you have selected.	2
Filter:	[none]	Edit
Unknown Fields:	Add to translation memory	
Please select the The imported Studio C The imported C The imported	scenario that applies best to you: data will be primarily used with new, native source files or files processed only with SE data will be primarily used with presegmented legacy SDL Trados ITD or TTX files data will be primarily used in mixed scenarios	DL Trados
Help	< Back Next > Finish	Cancel

Specify general import options and click Finish to start importing.

- Apply Field Values pievienot informāciju papildlaukos. Ja tulkošanas atmiņai, kurā gatavojaties importēt datus, ir iestatīti pielāgotie lauki (*Custom fields*), šeit varat norādīt, kādas vērtības piešķirt šiem laukiem.
- Import translation units as plain text importēt segmentus kā vienkāršu tekstu bez formatējuma/tagiem.
- Exclude language variants neimportēt segmentu, ja tā valodas dialekts nesakrīt ar tulkošanas atmiņas valodas dialektu. Piemērs: tulkošanas atmiņā ar valodu kombināciju EN-GB > LV-LV netiks importēti segmenti ar valodu kombināciju EN-US > LV-LV.
- Export invalid translation units neimportētie segmenti tiks apkopoti atsevišķā .tmx failā, kura nosaukums un saglabāšanas vieta jānorāda laukā Export location laukā.

General Import Options

Import

Ar opcijām laukā **If target segments differ** (skat. Attēls Nr. 23) var noteikt, kā programma rīkosies ar tulkojuma vienībām, ja tām sakrīt oriģinālvalodas segmentu teksts, bet atšķiras tulkojums. Ir pieejamas šādas iespējas:

- Add new translation units pievienot kā jaunu tulkošanas vienību. Tulkotājiem būs pieejams gan vecais, atmiņā esošais, gan jaunais, importētais variants.
- Overwrite existing translation units — aizstāt tulkošanas atmiņā esošo tulkojumu ar importēto.
- Leave existing translation units unchanged — nemainīt atmiņā esošos tulkojumus.

Keep most recent translation units —

 Apply Field Values:
 Edit...

 Import translation units as plain text
 Exclude language variants

 Exclude language variants
 Export invalid translation units

 Export Location:
 Browse...

 If target segments differ:
 Add new translation units

 Add new translation units
 Diverwrite existing translation units

 Overwrite existing translation units
 Keep most recent translation units

 Keep most recent translation units
 Verwite fields

 Help
 < Back</td>
 Next>

 Help
 Cancel

atstāt jaunāko tulkojumu. Šajā gadījumā tiks salīdzināti divu tulkojuma vienību pēdējo izmaiņu datumi, lai noteiktu, kura no tām ir jaunākā.

Izvēles rūtiņa **Use information from bilingual file to update TU system fields** nosaka, vai izmantot informāciju no importējamiem .tmx failiem, lai atjaunotu tulkošanas vienību sistēmas laukus (t.i. autors, izmaiņu veikšanas laiks).

1.5. FAILBĀZĒTAS TERMINOLOĢIJAS DATU BĀZES IZVEIDE UN PĀRVALDĪBA

Failbāzētu terminoloģijas datu bāzi (TB) ir iespējams izveidot ar attiecīgu vedni, kuru var palaist:

- programmā MultiTerm Desktop, atverot File > New > Create Termbase;
- programmā Trados Studio, projekta iestatījumos: Project Settings > All Language Pairs > Termbases > Create > New File-based Termbase.

Programmā MultiTerm veidotu datu bāzu saglabāšanas noklusējuma mape ir:

%userprofile%\Documents\SDL\SDL MultiTerm\Termbases

Programmā Trados Studio veidotu datu bāzu saglabāšanas noklusējuma mape ir:

%userprofile%\Documents\Studio 2015\Termbases

TB struktūras piemērs:

🔍 example_TB.sdltb

📴 example_TB-English.mdf

example_TB-English.mtf

📴 example_TB-Latvian.mdf

example_TB-Latvian.mtf

Atšķirība no failbāzētām tulkošanas atmiņām terminoloģijas datu bāzu dati glabājās vairākos failos. Pārvietojot terminoloģijas datu bāzi (TB) no vienas mapes uz citu, jāiegaumē, ka katra termbāze sastāv no vairākiem failiem (skat. piemēru kreisajā pusē): viena **.sdltb** faila un pa vienam **.mdf** un **.mtf** failam katrai terminoloģijas datu bāzē iekļautajai valodai.

TERMINOLOĢIJAS DATU BĀZES IZVEIDES VEDNIS

Veidņa <u>pirmajā solī</u> (*Termbase Definition*) ir iespējams izvēlēties avotu, no kura pārņemt terminoloģijas datubāzes iestatījumus — valodas, papildu laukus un datu bāzes struktūru. Ir iespējams arī veidot pilnīgi jaunu datu bāzes struktūru.

Termbase Wizard - Step 1 of 5		×
	Termbase Definition Specify whether you wish to create a termbase definition using one of the predefined termbase templates, load an existing termbase definition or create a new termbase definition from scratch.	
	C Create a new termbase definition from scratch	
	C Use a predefined termbase template Bilingual glossary	
	Load an existing termbase definition file Browse	
SDL	C Use an existing termbase as a template Browse Browse Copy catalog objects to the new termbase	
	<back next=""> Cancel Help</back>	

Attēls Nr. 24: terminoloģijas datu bāzes izveides vedņa 1. solis.

Izvēlei ir pieejamas šādas opcijas:

- Create a new termbase definition from scratch: izveidot jaunu terminologijas datu bāzes struktūru.
- Use a predefined termbase template: izveidot terminoloģijas datu bāzi no iepriekš definēta parauga. Šajā izvēlnē ir pieejami programmā iekļautie šabloni.
- Load an existing termbase definition file: izveidot terminoloģijas datu bāzi no šablona. Šādus šablonus var iegūt, eksportējot tos no failbāzētām un serverabāzētām terminoloģijas datu bāzēm.
- Use an existing termbase as a template: izveidot terminoloģijas datu bāzi, ņemot par paraugu citu failbāzētu terminoloģijas datu bāzi. No parauga datu bāzes tiks pārņemta tikai tās struktūra, bet ne termini.

Vedņa <u>otrajā solī</u> (*Termbase Name*) terminoloģijas datu bāzei jāpiešķir nosaukums, kā arī vajadzības gadījumā var aizpildīt papildus informācijas laukus.

Friendly Name: terminoloģijas datu bāzes nosaukums, kurš tiks attēlots programmu Trados Studio un MultiTerm datu bāzu sarakstos.

Nosaukuma lauks (*Friendly Name*) ir jāaizpilda obligāti.

Vedņa <u>trešajā solī</u> (*Language Fields*) terminoloģijas datu bāzei

jāpievieno vajadzīgās valodas. Atšķirībā no tulkošanas atmiņām terminoloģijas datu bāzēs var būt arī vairāk par divām valodām.

Vedņa <u>ceturtajā solī</u> (*Descriptive Fields*) ir iespējams definēt un konfigurēt papildu informācijas laukus. Tie var saturēt dažāda veida informāciju par terminiem. Šos laukus vedņa piektajā solī (*Entry*

Structure) būs iespējams pievienot vienam no trim terminoloģijas datubāzes struktūras līmeņiem (skat. Attēls Nr. 27).

Lai definētu jaunu informācijas lauku, vispirms kreisajā pusē laukā **Field label** (skat. attēlu pa labi) jāieraksta lauka nosaukums (piem. "Definīcija") un ar pogu Add jāpievieno sarakstam **Descriptive fields** labajā pusē. Pēc tam, atlasot sarakstā vajadzīgo lauku un nospiežot pogu **Properties**, var noradīt lauka/informācijas veidu (piem. teksts, nolaižamais saraksts, attēls).

rmbase Wizard - Step 4 of 5		
Descriptive Fields Create descriptive fields for your termbase entries. Use the Prope for all fields is text.	rties dialog box to specify th	ie type of data each field may contain. The default data type
Eield labet:	<u>A</u> dd⇒> << B emove	Descriptive fields: Subject Note Source Status Definition Context Grammatical Gender Grammatical Number Part of Speech Category Usage Register
		Properties
	< <u>B</u> a	ack Next> Cancel Help

Attēls Nr. 25: terminoloģijas datu bāzes izveides vedņa 4. solis

Vedņa <u>piektajā solī</u> (*Entry Structure*) var pievienot definētos papildu informācijas laukus kādam no trim tālāk aprakstītajiem terminoloģijas datu bāzes struktūras līmeņiem.

- **Entry level** ieraksta līmenis. Šim līmenim ir piesaistīta tikai sistēmas informācija (piem. ieraksta numurs, izveides datums).
  - Index level valodas līmenis.
    - Term level termina līmenis. Katrai valodai var būt pievienoti vairāki termini.

Properties - Statu	ıs 🛛 🗙
Data type: Picklist	💌 🗖 Keep history
Picklist:	+ 🗶 🕇 🗸
new preferred admitted rejected	
OK	Cancel Help

Attēls Nr. 26: papildu lauka iestatījumi.

Katrā no šiem līmeņiem var pievienot iepriekš definētos laukus. Piemērā (skat. Attēls Nr. 27) loga kreisajā pusē ir redzama paplašināta datu bāzes struktūra. Tajā redzams, ka valodas līmenī ir pievienoti definīcijas lauks (*Definition*) un piezīmju lauks (*Note*), savukārt termina līmenī ir pievienoti vairāki lauki (*Note*, *Context, Source, Category* utt.), kā arī statusa lauks (*Status*), kuram ceturtajā solī tika konfigurēti daži parametri (skat. Attēls Nr. 26). Proti, šim laukam ir izvēlēts nolaižamā saraksta formāts (*Picklist*), un šajā

sarakstā ir definēti vairāki iespējamie termina statusi. Ar šādu konfigurāciju ir iespējams katram terminam norādīt tā aktualitāti.

Piektajā solī ar Field settings iestatījumiem ir iespējams piešķirt laukiem divas papildu kategorijas: Mandatory (obligāti aizpildāms lauks attiecīgajā līmenī), Multiple (attiecīgajā līmenī var pievienot vairākus šāda veida laukus).

htty structure: Territy level Territy level Territy Source Status	<< <u>A</u> dd <u>R</u> emove >> Field settings Mendetory Mendetory	Available descriptive fields: Category Definition Grammatical Gender Grammatical Number Note Part of Speech Source Status Status Subject Usage Register
---	---	--

Attēls Nr. 27: terminoloģijas datu bāzes izveides vedņa 5. solis.

TERMINOLOĢIJAS DATU BĀZES DEFINĪCIJAS ŠABLONS

Terminoloģijas datu bāzes definīcijas šablonu var saglabāt, attiecīgās datu bāzes pārvaldības sadaļā **Termbase Management** atlasot **Definitions** un pēc tam noklikšķinot uz funkcijas **Save** (skat. attēlu pa labi).

Attēls Nr. 28: terminoloģijas datu bāzes šablona saglabāšana.

TERMINOLOĢIJAS DATU BĀZES SATURA IMPORTĒŠANA UN EKSPORTĒŠANA

Terminoloģijas datu bāzu satura **importēšana** un **eksportēšana** ir iespējama programmā MultiTerm Desktop. Abas funkcijas ir pieejamas programmas sadaļā **Termbase Management**.

Datu apmaiņai starp terminoloģijas datu bāzēm tiek izmantoti **.xml** formāta faili.

Importēšanas vai eksportēšanas procesu sāk, izvēloties vienu no tālāk aprakstītajiem importēšanas vai eksportēšanas procesu veidiem un noklikšķinot uz **Process** (skat. Attēls Nr. 29).

Terminu **importēšanai** ir pieejami šādi procesu veidi:

 Default import definition: noklusējuma terminu importēšanas process. Tas mēģina importēt visus terminus, un procesa laikā atmet/neimportē terminus, kuriem ir attiecīgajā

💽 🕶 SDL Mu	ıltiTerm - TB_Terminologija		1	• – E	×
File Home View Add	l-Ins Help		_		
Activate Create Duplicate	Update Delete Load Save	Process	🗊 Deleta 🔇	e Termbase anize	
Cata	log Actions		Termbas	e Actions	~
Termbase Mana <	Import				* ×
Catalog Categories A X	Name	Active	Owner	Descript	tion
TB_Terminologija	Default import definition Synchronize on Entry N	イ	Role System	Imports a Add entr	ill e ies
	Synchronize on Term		System	Add entr	ies
Filters Input Models Import Export Terms	Add applies to pour optics. How	ever if en	vice with the		

Attēls Nr. 29: importēšanas procesi programmā MultiTerm.

terminoloģijas datubāzē nedefinēti papildu informācijas lauki.

- Synchronize on Term: importē un sinhronizē terminus atbilstoši sakritībām terminu līmenī (*Term level*). Identiskie termini tiek apvienoti.
- Synchronize on Entry Number: importē un sinhronizē datubāzes terminus atbilstoši kārtas numuram ierakstu līmenī (*Entry level*). Šo importa procesu ir ieteicams lietot, lai atjauninātu datubāzes ar jaunākām to kopijām.

Importēšanas vedņa <u>pirmajā solī</u> (*General Settings*) jānorāda importējams .xml fails (*Import file*). Žurnālfails (*Log file*), kurā tiks ierakstīta informācija par importa procesu, tiks saglabāts ar faila paplašinājumu .log tajā pašā mapē.

Šajā pašā solī var izvēlēties ātrās terminu importēšanas funkciju (Fast import), kas ir pieejama tikai tad, ja .xml fails pilnībā atbilst MultiTerm XML importa formātam un nav eksportēts no citas terminoloģijas pārvaldības sistēmas, un reorganizācijas funkciju (Perform full reorganization after palielinās import), kura datu bāzes darbības ātrumu.

rt Wizard - Step 2 of 8			
eneral Settings ick Browse to select the import file (XML) and the import log file below. If you wi t	ish to filter the contents of the in	nport file, select a filter from	the drop-dowr
Import file:			
D:_Projects\examples\TB export\TB_Terminologija_export.xml		В	ro <u>w</u> se
Log file:			
D:_Projects\examples\TB export\TB_Terminologija_export.log		<u>S</u> a	ave As
East import fimport file is fully compliant with MultiTerm XML)			
Perform full reorganization after import			
Apply filter:			
Source contains synonyms		<u> </u>	
	< <u>B</u> ack <u>N</u> ext:	> Cancel	Help

Attēls Nr. 30: terminu importēšanas vedņa 1. solis.

<u>Otrajā solī</u> (*Validation* Settings) jānorāda fails, kurā tiks apkopoti atfiltrētie vai citādu iemeslu dēļ importēšanai nederīgie termini (*Exclusion file*). Turklāt šajā solī ir iespējams pielāgot vēl citus importēšanas iestatījumus:

- Allow incomplete entries: importēt terminus, kuriem nav aizpildīti visi lauki.
- Allow over-complete entries: importēt terminus ar papildu laukiem, kas datu bāzē nav definēti. Papildu

lauki tiks ignorēti, bet	Import Wizard - Step 3 of 8	<
termini tiks importēti.	Validation Settings	
 Ignore sublanguages: 	Specify an exclusion file for invalid (incomplete or over-complete) entries and decide how such entries should be processed during the import.	
ignorēt valodas		
dialektus (piem., lai	Exclusion file:	
importētu terminus no	D:_Projects\examples\TB export\xcl.xcl	
datu bāzes ar britu	Allow incomplete entries	
angļu valodas datu	Allow over-complete entries	
bāzes citā datu bāzē ar	✓ Ignore <u>s</u> ublanguages	
amerikāņu angļu		
valodu).		

Attēls Nr. 31: terminu importēšanas vedņa 2. solis.

Savukārt terminu **eksportēšanai** ir pieejamas vairākas funkcijas saderībai ar citu programmu un vecāku programmu versiju formātiem. Būtiskākie no tiem:

- **Default export definition**: terminu eksportēšanas noklusējuma process. Tas eksportē datus .xml formātā, ko var importēt failbāzētās un serverbāzētās terminoloģijas datu bāzēs.
- **Tab-delimited export definition**: eksportēšanas process, kas sakārto terminus atsevišķas kolonnās ar tabulatoru palīdzību. Iegūto .txt failu ir iespējams importēt citās sistēmās un SQL datu bāzēs.

Veicot eksportēšanu, vednī ir jānorāda eksporta faila nosaukums un saglabāšanas vieta laukā **Export File**. Žurnālfails (*Log file*) tiks saglabāts ar tādu pašu nosaukumu un tajā pašā mapē, tikai ar faila paplašinājumu **.log**. Noklikšķinot uz pogas **Next**, tiks sākts eksportēšanas process.

urt wizaru - Step z ur o		?
Export Settings Select the export file and choose to sort termbase content by entry number or by language he drop-down list.	index. If you wish to apply a filter du	ring export, select one from
For a complete backup of your termbase, select Sort termbase content by entry number.		
Export file:		
D:_Projects\examples\TB export\TB_Terminologija_export.xml		Save As
Log file:		
D:_Projects\examples\TB export\TB_Terminologija_export.log		Save As
Sort termbase content by entry number Sort termbase content by language field:		
Sort tembase content by entry number Sort tembase content by language field: Source	v	
Sort termbase content by entry number Sort termbase content by language field: Source	×	
Sort tembase content by entry number Sort tembase content by language field: Source Apply filter:	×	
Soit tembase content by entry number Soit tembase content by language field: Source Apply filter: Source contains synonyms	<u>×</u>	
Soit tembase content by entry number Soit tembase content by language field: Source Apply filter: Source contains synonyms	<u>×</u>	

Attēls Nr. 32: terminu eksportēšanas vednis.

1.6. AUTOSUGGEST VĀRDNĪCAS IZVEIDE

AutoSuggest vārdnīca ir tulkotājiem noderīgs papildu resurss, kas tulkošanas laikā automātiski piedāvā atpazītu vārdu un frāžu tulkojumus. Atšķirībā no tulkošanas atmiņām un terminoloģijas datu bāzēm, šim resursam nav servera versijas — tas ir pieejams tikai lokāli.

AutoSuggest vārdnīcu var izveidot tikai no lokālas tulkošanas atmiņas, kurā ir ne mazāk kā 10 000 segmenti. Tādēļ tās izveidei ir ieteicams vienā tulkošanas atmiņā apkopot no citām lokālām un servera tulkošanas atmiņām eksportētus tulkojumus (skat. *Importēšana, eksportēšana, datu apmaiņas formāti* 13. lpp.).

AutoSuggest vārdnīcas izveides vedni var atvērt ar funkciju Create AutoSuggest Dictionary, kura atrodas Trados Studio sadaļas Translation Memories cilnē Home.

New AutoSuggest Dictionary

Vednim ir 4 tālāk aprakstītie soļi.

<u>Pirmajā solī</u> jānorāda lokāla tulkošanas atmiņa, no kuras tiks veidota AutoSuggest vārdnīca.

<u>Otrajā solī</u> jānorāda vārdnīcas oriģinālvaloda un tulkojuma valoda. Turklāt ir iespējams noteikt filtru, lai netiktu importēti nevajadzīgi segmenti (skat. *Tulkošanas atmiņas satura filtri* 11. lpp.)

Trešajā solī var norādīt kurš segmentu skaitu. tiks apstrādāts, lai izveidotu AutoSuggest atminu. Pēc noklusējuma un bez īpašiem filtru parametriem tiks apstrādāti visi segmenti. Ja atmiņa ir pārāk liela, un iegūtais vārdnīcas fails pārslogo tulkotāja sistēmu, tad šo skaitu var samazināt.

Select Translation Memory Please select a file-based translation memory or TMX file from which to generate an AutoSuggest dictionary Translation memory: Browse New AutoSuggest Dictionary _ 🗆 × AutoSuggest Dictionary Settings Please selects source and target language for the AutoSuggest dictionary and optionally select a filter to limit the content used to create the dictionary. Source language: 🔚 Latvian (Latvia) • • Target language: Russian (Russia) Filter: (none) E dit. New AutoSuggest Dictionary _ 🗆 🗙 AutoSuggest Dictionary Creation Memory Usage Please select the number of translation units that should be processed for creating the AutoSuggest dictionary. If you experience out of memory problems when creating an AutoSuggest dictionary, you can reduce the number of translation units processed when creating the AutoSuggest dictionary. Lower values use less memory but may also result in fewer phrases being available in the AutoSuggest dictionary, however they can help avoid out of memory issues. Number of translation units to process: 30141 Minimum translation units Maximum translation units (translation unit count) . Т Less phrases More phrases Less memory More memory Less time More time Reset New AutoSuggest Dictionary _ 🗆 × AutoSuggest Dictionary Location Please select a location for the AutoSuggest dictionary. AutoSuggest dictionary location: Browse

AutoSuggest vārdnīcu

var izveidot no lokālas tulkošanas atmiņas,

kurā ir vismaz 10 000

Create AutoSuggest Dictionary

segmenti.

<u>Ceturtajā solī</u> atliek norādīt AutoSuggest vārdnīcas saglabāšanas vietu.

Pēc tam Iegūto AutoSuggest vārdnīcas .**bpm** failu var pievienot tulkošanas projektiem vai projektu iestatījumu šablonam.

1.7. TULKOŠANAS PROJEKTI

SDL Trados Studio projektā ir apkopoti tulkojamie faili, tulkošanas resursi un iestatījumi. Projekta failu struktūrā tiek lietoti divi specifiski failu formāti:

.sdlxliff — bilingvāls (divvalodu) tulkojuma fails. Šajā failā glabājas segmentēts tulkojamais teksts un tā tulkojums (ja tas ir ievadīts un saglabāts), bet nav informācijas par citiem projekta iestatījumiem. Katrai projektā iestatītajai tulkojuma valodai tiek ģenerēts atsevišķs divvalodu fails un saglabāts projekta mapes attiecīgās valodas apakšmapē.

.sdlproj — projekta iestatījumu fails. Šis fails satur informāciju par tādiem projekta iestatījumiem kā izmantotajām lokālajām un servera tulkošanas atmiņām un terminoloģijas datubāzēm, AutoSuggest vārdnīcām, kvalitātes pārbaudes iestatījumiem u. c.

JAUNA PROJEKTA IZVEIDE

Projekta izveides vedni var atvērt, izmantojot funkciju New Project sadaļā Welcome vai sadaļas Projects cilnē Home.

	New Project	
<u>Pirmajā solī</u> (Project Type) var izvēlēties, no kā pārņemt	Project Type Specify whether to create a project based on a project template or whether to create a project based on a previous project.	
projekta lestatijumus.	Constant project based on a project template	
	 Create a project based on a project template 	
Create a project based on a	Default 🔹	Browse
project template — izveidot		
nrojektu no jestatījumu šahlona	C Create a project based on a previous project	
projekta no lestatijama sabiona.	Muster Informationshlatt DE odf	Riouso
Create a project based on a		biowse
previous Project — izveidot		
projektu, balstoties uz jepriekšēja	Help < Back Next > Finish	Cancel
projekte jestetījumiem		
projekta iestatijumem.	Attēls Nr. 33: jauna projekta izveides vedņa 1. solis.	

leteicams izveidot šablonu ar vajadzīgajiem standarta projekta iestatījumiem, lai atvieglotu tulkotājiem ikdienas darbu (skat. Projekta iestatījumi un projektu iestatījumu šabloni 25. lpp.)

Otrajā solī (Project Details) jānorāda projekta nosaukums laukā Name un saglabāšanas vieta laukā Location. Ir pieejami arī informatīvie lauki, kas nav jāaizpilda obligāti, un funkcijas, kuras lauj norādīt projekta termiņu (Due Date) un gala klientu (Customer). Šajā solī atrodamas arī papildu funkcijas:

 Allow source editing atļaut oriģinālvalodas teksta rediģēšanu. leteicams šo iespēju neaktivizēt, lai tulkotājs nevarētu mainīt oriģinālvalodas segmentu saturu.

new Project	
Project Details Please specify a project name and location, and optionally specify a project description, number, custom due date.	ner and
Name: Project settings	
Descri <u>p</u> tion:	
Location: D:_Projects\examples\Project settings	Browse
 Allow source editing Users assigned on a project package must run verification before returning the package 	
Publish project on GroupShare	
Server:	Servers
Location: (None)	Browse
About SDI	L GroupShare
Due Date: 6/21/2017 💌 6:00:00 PM 🚍	
Customer: <none></none>	Cust <u>o</u> mers

- Users assigned on a project package must run verification before returning the package lietotājam, kuram tika piešķirta projekta paka, pirms pakas nodošanas ir obligāti jāpalaiž tulkojuma pārbaudes funkcija. Šo funkciju pārsvarā izmanto tikai projektu vadītāji, kuri izsūta tulkotājiem projektu pakas.
- Publish project on GroupShare publicēt projektu GroupShare serverī, kur tas būs pieejams citiem lietotājiem. Šī funkcija netiks plašāk aplūkota, jo Tiesu administrācijas serverī tā nav pieejama.

<u>Trešājā solī</u> (*Project Languages*) jānorāda projekta oriģinālvaloda (Source Language) un tulkojuma valoda(s) (Target Languages). Projektam var būt tikai viena oriģinālvaloda, bet vairākas tulkojuma valodas.

Source Language		
Latvian (Latvia)		
Target Languages		
Available:	Selected:	
AA Afar (Djibouti)	Add > Reglish (United Kingd	lom)
AA Afar (Eritrea)	🗖 🚃 German (Germany)	
AA Afar (Ethiopia)	< Remove Russian (Russia)	
AF Afrikaans (Namibia)		
Afrikaans (South Africa)		
AGQ Aghem (Lameroon)		
AK Akari (unana)		

Attēls Nr. 35: jauna projekta izveides vedņa 3. solis.

<u>Ceturtajā solī</u> (*Project Files*) jāpievieno tulkojamie faili, izmantojot funkciju **Add Files**, ar kuru var pievienot vienu vai vairākus failus, vai **Add Folder**, ar kuru tiks pievienoti visi norādītajā mapju struktūrā atrastie tulkojamie faili.

Attēls Nr. 36: jauna projekta izveides vedņa 4. solis.

<u>Piektajā solī</u> (*Trasnlation Memory and Automated Translation*) projektam var pievienot lokālas un servera tulkošanas atmiņas, izmantojot attiecīgās funkcijas Add > File-based Translation Memory un Add > Server-based Translation Memory.

Failu segmentācijas iestatījumi tiek pārņemti no prioritārās atmiņas, t.i. no atmiņas, kas sarakstā atrodas visaugstāk.

Pievienotajām atmiņām ir pieejami vairāki lietojuma iestatījumi, kuri aprakstīti tālāk.

Enabled: ja šī rūtiņa ir atzīmēta, tulkošanas atmiņa ir ieslēgta un programma to izmanto tulkošanas procesā.

Lookup: ja šī rūtiņa ir atzīmēta, programma izmanto šo atmiņu, lai automātiski piedāvātu identiskus vai līdzīgus segmentus.

Enabled	i Lo	okup	Penalty	Concordanc	e Update
>		 Image: A start of the start of	0	✓	✓
Attēls	Nr.	37:	tulkošar	nas atmiņu	lietojuma

Penalty: soda procenti. Šajā laukā norādītais procentu skaits tiek atņemts no atmiņā atrastajiem tulkojumiem automātiski piešķirtās procentuālās sakritības. Piemēram, šeit ierakstot skaitli 5, visas

iestatīiumi.

šajā atmiņā atrastās identiskās atbilsmes netiks paradītas kā 100 % vai CM atbilsmes, bet gan kā 95 % atbilsmes.

Concordance: ja šī rūtiņa ir atzīmēta, atmiņa tiks izmantota, lai piedāvātu rezultātus *Concordance* jeb manuāliem atbilstību meklēšanas vaicājumiem.

Update: ja šī rūtiņa ir atzīmēta, šajā atmiņā tiek saglabāti jaunie iztulkotie un apstiprinātie segmenti. Ja rūtiņa nav atzīmēta, tulkojums netiek saglabāts atmiņā.

New Project				_ 🗆 ×
Translation Memory and Automated Translation Select translation memories and automated translation servers for the language pairs selected in the project.				
 All Language Pairs Translation Memory and Auto Search Benalties 	Translation Memory and Automate Select translation memory All Language Pairs and sp concordance search and	d Translation and automated trans ecify whether to incl whether to update th	slation servers to ude them in look nem.	apply to sup,
Filters	🕂 Add 👻 🏪 Create 👻 💽 Se	ttings 🔱 👖	💥 Remove	-
Language Resources	Name Enable	d Lookup Penalty	Concordance	Update
🔺 🔿 Latvian (Latvia)->German (Germa	🚯 TM_TA Sample LV 🔽	✓ 0	 Image: A set of the set of the	✓
Translation Memory and Auto	🚯 TM_example_LV-E 🔽	✓ 5	✓	
AutoSuggest Dictionaries	📑 TMS_Kriminalliku 🛛 🔽	✓ 0	✓	
 → Latvian (Latvia)->Russian (Russia → Latvian (Latvia)->English (United 				

Attēls Nr. 38: jauna projekta izveides vedņa 5. solis.

Šajā solī projektam var pievienot arī AutoSuggest vārdnīcu, atverot vajadzīgās valodu kombinācijas sadaļu (piem., Latvian (Latvia)-> Russian (Russia)) un pēc tam sadaļu AutoSuggest Dictionaries. Šis resurss ir pieejams tikai atsevišķiem valodu pāriem, tādēļ nav atrodams sadaļā All Language Pairs.

<u>Sestajā solī</u> (*Termbases*) ir iespējams projektam pievienot lokālas un servera terminoloģijas datu bāzes, izmantojot funkcijas Add > File-based Translation Memory un Add > Server-based Translation Memory.

Tulkošanas laikā pievienojot jaunus terminus, tie tiks pievienoti tikai noklusējuma datu bāzei. To var atpazīt pēc vārda **(default)** blakus datu bāzes nosaukumam, un tā vienmēr atrodas saraksta augšā.

Laukā Languages, kas atrodas zem datu bāzu saraksta, var pārbaudīt, vai programma ir pareizi atpazinusi terminoloģijas datu bāzes

ew Project			_ 🗆 ×
Termbases Add termbases to the project and order them. Set a default termbase and check the language mapping.			
🕂 Add 👻 🐥 Creat	:e 🗸 🔛 Settings 🔱 🏫 🗱 Re	emove 📄 Set Default	
Enabled	Termbase	Filter	
✓	tb_example (default)	(Not specified)	
Languages:			
Project Language	*	Termbase Language	
🚟 English (Uniter	d Kingdom)	English	
German (Germany)		(Not specified)	
Latvian (Latvia)			
Russian (Russia) (Not specified)			-
		-	

valodas. Vajadzības gadījumā šajā laukā var arī norādīt

valodas. Vajadzības gadījumā Attēls Nr. 39: jauna projekta izveides vedņa 6. solis.

projektā norādītajām valodām (*Project Language*) atbilstošās terminoloģijas datu bāzes valodas (*Termbase Language*).

Septītais solis (SDL PerfectMatch) nav obligāts. Tas piedāvā iespēju pārņemt jaunajā failā identiskās tulkojuma dalas no iepriekš tulkota divvalodu .sdlxliff faila, ja abu failu struktūra un saturs ir ļoti līdzīgi. Lai to izdarītu. katram projekta (Project failam File) ar funkciju Add ir jānorāda attiecīgais iepriekš tulkotais divvalodu .sdlxliff fails (Previous Document).

Nākamajosdivossoļos(ProjectPreparationunBatchProcessingSettings)vajadzībasgadījumā varizvēlētiesunpielāgotveicamosautomātiskosfailuapstrādes uzdevumus.

Project Preparation solī var izvēlēties kādu no noklusējuma failu apstrādes uzdevumu virknēm (*Task Sequence*), konfigurēt tās vai izveidot jaunu virkni no atsevišķiem uzdevumiem (*Batch Tasks*), noklikšķinot uz pogas **Task Sequences**.

Atsevišķu izvēlēto uzdevumu iestatījumus var pielāgot nākamajā solī — Batch Processing Settings. Šeit atrodami iestatījumi, kas attiecas, piemēram, uz failu analīzi, priekštulkošanu un atbilsmju procentu likmju diapazoniem (Fuzzy Bands).

Kad veikti ir vajadzīgie iestatījumi, noklikšķinot uz Finish, var palaist tulkojamo failu sagatavošanas procesus. Kad visi automātiskie procesi ir pabeigti, projektu vedni var aizvērt ar pogu Close.

 New Project
 Image: Constraint of the project of the translated bilingual document for each translations.

 Add - Remove - Remo

New Project	_ 🗆 X
Project Preparation Select a predefined task sequence to run as part of project creation, or create a custom task sequence.	
Task Sequence: Prepare without project TM Task Sequence: Details Description: Convert, analyze and pre-translate files without creating project translation memories.	Jences
Batch Tasks: Convert to Translatable Format Copy to Target Languages Apply PerfectMatch Pre-translate Files Analyze Files	

ew Project		
Batch Processing Settings Review the project settings for the set	lected tasks.	
 All Language Pairs Batch Processing Analyze Files Pre-translate Files Fuzzy Bands Eatvian (Latvia)>German (Germ Latvian (Latvia)>Russian (Russi Latvian (Latvia)>English (United 	Pre-translate Settings Minimum match value: Translation overwrite mode Keep existing translation Derwrite existing translation if better match found Always overwrite existing translation Overwrite PerfectMatch translations Confirm 100% matches Lock 100% matches Lock context matches When no match found Leave target segment empty Copy source to target Apply automated translation	

Attēls Nr. 42: projekta vedņa solis Batch Processing Settings.

Attēls Nr. 44: punktuācijas pārbaudes iestatījumi.

PROJEKTA IESTATĪJUMI UN PROJEKTU IESTATĪJUMU ŠABLONI

Izveidotajiem projektiem joprojām ir iespējams mainīt un pielāgot lielu daļu no projekta izveides laikā norādītajiem iestatījumiem un resursiem. Projekta iestatījumiem var piekļūt sadaļas Editor, Files vai Projects cilnē Home noklikšķinot uz Project Settings ikonas, kas atrodas rīkjoslas kreisajā malā

Projekta iestatījumu logā ir pieejami gandrīz visi projektu izveides vednī konfigurētie iestatījumi un resursi, izņemot projekta failus un failu apstrādes uzdevumu iestatījumus. Projekta iestatījumos var pārvaldīt tālāk minētos resursus un iestatījumus:

- tulkošanas atmiņas,
- terminoloģijas datu bāzes,
- AutoSuggest vārdnīcas,
- tulkojuma pārbaudes, failu formātu un citus iestatījumus.

Projekta iestatījumu logs ir identisks projekta šablonu (Project Template) logam, kuru var atvērt izvēlnē File > Setup > Project Templates.

Projekta iestatījumu šablonu noklusējuma mape ir:

%userprofile%\Documents\Studio 2015\Project Templates

Ja tulkotājs darbosies tikai ar vienu valodas virzienu (piem. tulkos tikai LV-RU kombinācijā), ir ieteicams pielāgot iestatījumus noklusējuma šablonā **Default.sdltpl**, lai šis būtu vienīgais pieejamais šablons projekta izveides pirmajā solī, tādējādi novēršot iespēju tulkiem izvēlēties nepareizu šablonu.

TULKOJUMA PĀRBAUDES IESTATĪJUMI

Tulkojuma kvalitātes pārbaudes iestatījumus var konfigurēt projekta iestatījumos vai šablonā, kur tie ir pieejami sadaļā Verification > QA Checker 3.0. Papildus noklusējuma iestatījumiem ir ieteicams ieslēgt pārbaudes funkcijas sadaļās Punctuation (punktuācija) un Inconsistencies (nekonsekvences), kā parādīts attēlos zemāk.

Punctuation		Inconsistencies
End punctuation		Check for inconsistent translations
$\boxed{\ensuremath{\mathbb V}}$ Check that source and target end with the same punctuation	Warning 👻	Ignore tags
Check for Spanish punctuation (j. $\dot{c}$.! and ?)	Warning 👻	Ignore case
Check for unintentional spaces before:	Warning 👻	Check for repeated words in target
:17;		☑ Ignore numbers
French compliant check (spaces are intentional)		Ignore case
Extra dots and spaces		
Check for multiple spaces	Note -	Check for unedited fuzzy matches Warning
Check for multiple dots	Note -	Onfirmed segments only
Ignore ellipsis dots ()		All segments
 Grant compare control (m) Check for extra space at the end of target segment 	Waming 👻	Only check if match scores below: 98
Capitalization check		
Check capitalization of initial letters	Waming -	Attēls Nr. 45: nekonsekvenču pārbaudes iestatījumi.
Check consistency of global capitalization	Waming 👻	
Check for brackets		
Check brackets	Warning -	

Embedded Content Processors 🔜 Verification Translation Quality Assessment 🔺 🔟 Language Pairs 🔺 🔿 All Language Pairs Translation Memory and Automated Tran. Termbases Batch Processing Latvian (Latvia)->German (Germany)

Translation Memory and Automated Tran.

Attēls Nr. 43: projekta iestatījumu sadaļu saraksts.

AutoSuggest Dictionaries

Batch Processing

Project Settings

🥪 Project File Types

2. SDL GROUPSHARE SERVERA PĀRVALDĪBA

SDL GroupShare 2015 servera resursu un piekļuves līmeņu pārvaldībai tiek izmantoti divi rīki. Ar **SDL GroupShare tīmekļa interfeisu** ir iespējams veidot un modificēt tulkošanas atmiņas, kā arī veidot lietotāju kontus un pārvaldīt šo kontu piekļuves tiesības tulkošanas atmiņām. Servera terminoloģijas datu bāzu un to piekļuves tiesību pārvaldībai tiek izmantots **SDL MultiTerm Administrator** rīks.

2.1. SDL GROUPSHARE TĪMEKĻA INTERFEISS

PIEKĻUVE TĪMEKĻA INTERFEISAM

Servera tīmekļa interfeisam var piekļūt ar tīmekļa pārlūku, izmantojot servera IP adresi vai domēna nosaukumu, ja tāds ir konfigurēts. Pēc noklusējuma tam tiek izmantots ports 80. SDL GroupShare 2015 tīmekļa interfeiss ir balstīts uz Microsoft Silverlight spraudna, kuru vairs neatbalsta jaunākās Google Chrome un Mozilla

FireFox versijas. Tādēļ piekļuvei tīmekļa interfeisam ir ieteicams izmantot Internet Explorer.

Pieteikties interfeisā var, izmantojot **SDL Authentication** (SDL autentifikāciju). Piekļuvei var izmantot arī **Windows** autentifikāciju (standarta gadījumos tā ir atslēgta), lai pārņemtu lietotāju kontus no Microsoft Windows Active Directory domēna.

SĀKUMA SKATA CILNE, PIEEJAMIE PĀRVALDĪBAS RĪKI

Tīmekļa interfeisa sākuma sadaļā Home resursu pārvaldībai ir pieejamas šādas sadaļas:

SDL	Authentic	ation	O Windows
Usernar	ne		
Passwo	rd		
			Remember me
_			
		Login	
Attēls	Nr.	46:	GroupShare

User Management (Lietotāju pārvaldība): sadaļa lietotāju, lietotāju tiesību pārvaldībai. Šajā sadaļā ir iespējams arī pārvietot tulkošanas atmiņas no vienas mapes uz citu.

Translation Memories (Tulkošanas atmiņas): modulis GroupShare servera tulkošanas atmiņu izveidei un pārvaldībai. Pārvietot tulkošanas atmiņas var sadaļā **User Management**.

Fields (Papildu informācijas lauki) un Language Resources (Segmentācijas iestatījumi): sadaļas tulkošanas atmiņas iestatījumu šabloniem. Šeit ir iespējams pielāgot šablonus, kurus pēc tam var izmantot atmiņu izveidei.

Background Tasks (Fona procesi): sadaļa, kurā var aplūkot datu apstrādes procesu rezultātus.

Infrastructure (Infrastruktūra): sadaļa datu bāzu un SQL datu bāzu serveru pārvaldībai.

Licensing (Licencēšana): šajā sadaļā ir redzams servera maksimālais un pašlaik izmantotais lietotāju licenču skaits.

Projects (Projekti): modulis GroupShare servera projektu pārvaldībai. Šī funkcija nav pieejama Tiesu Administrācijas serverim.

pieteikšanās logs.

2.2. LIETOTĀJU PĀRVALDĪBA

Sadaļā **User Management** ir pieejamas trīs cilnes — **Users, Roles** un **Content**. Šīs cilnes un tajās atrodamās funkcijas ir aprakstītas tālākajās sadaļās.

SDL GROUPSHARE 2015 PIEKĻUVES TIESĪBU PAMATPRINCIPI

Piekļuve. SDL GroupShare serverī piekļuve tiek piešķirta nevis failu līmenī (t.i. resursu jeb tulkošanas atmiņu līmenī), bet mapju (*Organization*) līmenī.

Piešķirtā piekļuve attiecas uz mapes saturu, tai skaitā Attēls Nr. 47: sadaļa User Management arī uz citām zemāka līmeņa mapēm.

Labajā pusē redzamajā ilustratīvajā piemērā lietotājs, kuram ir piekļuve otrā līmeņa mapei "Likumi", piekļūst arī zemāku līmeņu mapēm "Darba atmiņas", "Lietotāji" un to saturam.

Piekļuves līmeņu pārvaldība. Piekļuvi resursiem var ierobežot ar piekļuves līmeņiem. SDL GroupShare var brīvi veidot jaunas lomas, bet ir pieejamas arī dažas standarta lomas ar šādiem piekļuves līmeņiem:

- Administrator (Administrators): šai lomai nav ierobežojumu.
- Translator (Tulkotājs): ir piekļuve tulkošanas atmiņām lasīšanas un rakstīšanas režīmā, bet nevar tajās veikt masveida izmaiņas vai eksportēt to saturu.
- External Translator (Ārštata tulkotājs): ir piekļuve atmiņām tikai lasīšanas režīmā.
- Guest (Viesis): ir piekļuve atmiņām tikai lasīšanas režīmā. External Translator lomas dublikāts.
- Project Manager (Projektu vadītājs): ir piekļuve atmiņām lasīšanas un rakstīšanas režīmā, var rediģēt tulkošanas iestatījumus, importēt un eksportēt datus un veikt masveida izmaiņas.
- **Power User** (Prasmīgs lietotājs): papildus *Project Manager* tiesībām šī loma var veidot mapes (Organizations) SDL GroupShare serverī.
- MultiTerm Guest (MultiTerm viesis): šī loma vairs netiek izmantota GroupShare versijā 2015.

Power User, Project Manager, Translator, External Translator un Guest lomu piekļuves tiesības var pielāgot.

LIETOTĀJU UN PIEKĻUVES TIESĪBU PĀRVALDĪBA

Sadaļā User Management ir pieejamas trīs cilnes: Users — cilne lietotāju profilu pārvaldībai; Roles — cilne piekļuves pārvaldībai; Content — cilne tulkošanas atmiņu resursu pārvietošanai.

Cilnes Users galvenā funkcija ir lietotāju profilu izveide. Lai izveidotu jaunu lietotāju, noklikšķiniet uz pogas **Add User** šīs cilnes rīkjoslā.

<u>Pirmajā solī</u> (*Details*) norādiet vajadzīgo informāciju. Obligātie lauki ir:

- User Name: lietotājvārds. Lietotājs to izmantos, lai pieslēgtos sistēmai.
- Display Name: parādāmais vārds. Šeit var izmantot lietotāja pilnu vārdu.
- Password & Confirm Password: parole un paroles apstiprināšana. Parolei jāsatur vismaz vienu ciparu, vienu mazo un vienu lielo burtu.

Lauki, kuri nav jāaizpilda obligāti:

• Description: apraksts.

🚨 Lietotaji : Add U	Jser	×
O Details	User Account Details	
O Roles		
	User Type: SDL	•
	User Name	
	Display Name	
	Description	
	Password	
	Confirm Password	
	Email Address	
	Phone Number	
	OK Cancel	

Switch	Home	User Management ×
RAdd Organization	() Edi	it Organization 🤅 Delete Org
🖌 🔇 Tiesu	[	Users Roles Content
 O Darba atminas O Lietotaji 		G Darba atminas User Name D

Attēls Nr. 48: jauna lietotajā izveide: lietotāja informācija.

- Email Address: lietotāja e-pasta adrese. E-pasta lauks tiek izmantots, ja SDL GroupShare serverim ir pieejams *Projects* modulis, lai informētu lietotāju par projektu pieejamību.
- Phone number: telefona numurs.

piešķiriet Otrajā solī (Roles) lietotājam nepieciešamās lomas. Loga augšējā daļā (**1**) tiek parādītas piešķirtās tiesības, bet piešķirt tiesības var loga apakšējā daļā (2) — kreisajā kolonnā izvēlieties mapi un labajā kolonnā atzīmējiet nepieciešamo lomu, kura noteiks piekļuves līmeni šai mapei. Augstāka līmeņa mapju tiesības attiecas arī uz zemākiem līmeņiem. Jaunu profilu vai izmaiņas lietotāja profilā nevar saglabāt, ja lietotājām nav piešķirta vismaz viena loma.

🚨 Likumi : Add Us	er	×
O Details	User Roles	
O Roles		
	Organization / Library	▲ Role
	Darba atminas	Translator
	Likumi	External Translator
	2	Administrator Power User Translator External Translator Guest Project Manager

Attēls Nr. 49: jauna lietotajā izveide: lomu piešķiršana.

Jaunais lietotāja profils tiek izveidots pašlaik atlasītajā mapē, bet lietotāja profila atrašanās vieta neietekmēs lietotāja piekļuves tiesības.

Citas šajā cilnē pieejamas funkcijas ir:

- Edit User: redigēt lietotāju. Šīs funkcijas vednis ir identisks Add User funkcijas vednim.
- Move User: pārvietot lietotāju uz citu mapi. Šī funkcija neietekmē lietotāja piekļuves tiesības, bet tikai lietotāja profila atrašanas vietu.
- Delete User: nodzēst lietotāju.

Cilnē Roles var ērti veikt <u>masveida piekļuves tiesību izmaiņas</u>. Cilnes galvenajā skatā redzami lietotāju piekļuves līmeņi atlasītajai mapei, kas ir kategorizēti pēc lomām. Blakus katrai lomai ir pogas **Add** un **Remove**, kuras palīdzēs veikt masveida izmaiņas.

Turklāt šajā cilnē ir iespējams konfigurēt jaunas vai pielāgot noklusējuma lomu piekļuves tiesības, izmantojot rīkjoslā atrodamo pogu **Roles**.

Trešā cilne — Content, ir paredzēta tulkošanas atmiņu pārvaldībai. Šajā cilnē pieejamas šādas funkcijas:

- Move Resource: pārvietot resursu (t.i. tulkošanas atmiņu vai datu bāzi) uz citu mapi (Organization).
- Link Resource: izveidot saiti resursam. Ar šo funkciju var izveidot tulkošanas atmiņai simbolisku saiti citā mapē, nemainot tās faktisko atrašanās vietu. Lietotāji, kuriem ir piekļuve mapei, kurā atrodas šāda simboliska saite, var piekļūt attiecīgajai tulkošanas atmiņai.
- Unlink Resource: noņemt resursa saiti.

Neatkarīgi no atlasītās cilnes ir pieejamas šādas funkcijas:

- Add, Edit, Delete Organization: attiecīgi pievienot, mainīt vai dzēst mapi. Mape tiek veidota izvēlētajā līmenī, un pēc mapes izveides to nevar pārvietot. Mapi nevar dzēst, ja tajā ir tulkošanas atmiņas, datu bāzes vai lietotāju profili.
- Add Library: pievienot Library mapi. Library mapes atšķirībā no Organization mapēm atšķiras ar to, ka tajās nevar glabāt lietotāju profilus. Noklikšķinot uz Library mapes, rīkjoslā kļūst pieejamas Edit un Delete Library funkcijas.
- Refresh: atsvaidzināt skatu.

2.3. TULKOŠANAS ATMIŅAS

Sadaļā Translation Memories ir pieejamas funkcijas tulkošanas atmiņu izveidei un pārvaldībai, kā arī datu importēšanai un eksportēšanai. Galvenā atšķirība starp lokālām un servera atmiņām ir tā, ka servera atmiņai var pievienot vairākus valodu pārus un to vienlaikus var lietot vairāki lietotāji.

TULKOŠANAS ATMIŅU PĀRVALDĪBA

Pirmā no sadaļā Translation Memories atrodamajām rīkjoslas funkcijām ir tulkošanas atmiņas izveides funkcija Create, ar kuru var atvērt tulkošanas atmiņas izveides vedni.

Servera tulkošanas atmiņu vednim ir pieejamas tādas pašas funkcijas un opcijas kā lokālu tulkošanas atmiņu vednim (skat. sadaļu "Tulkošanas atmiņas izveides vednis" 9. lpp.) ar dažiem izņēmumiem, kas aplūkoti tālāk.

Pirmajā solī (Select Location) izvēlnē Location jāatlasa mape, kurā glabāsies tulkošanas atmina. Atminas atrašanās vieta ietekmēs lietotāju piekļuves tiesības šai tulkošanas atmiņai. Izvēlnē Container jānorāda SQL datu bāze, kurā glabāsies atmiņa. Vienā datu bāzē var glabāt vairākas atmiņas. Papildu Attēls Nr. 50: serverbāzētas tulkošanas atminas izveides 1. solis. SQL datu bāzes var izveidot sadaļā

Selec	t Location	
Under org memory. I	anization, select a resource group to determine the access rights for the translation Under Container, select the container that holds the translation memory.	
Location	Darba atminas	•
Container	Tiesu_Container	-
		_

Infrastructure. Ja tās netiks veidotas, tad atmiņas var arī turpmāk glabāt datu bāzē Tiesu_Container.

Otrajā solī (General Properties) norādiet atmiņas nosaukumu laukā Name. Šeit var aizpildīt arī divus neobligātus informācijas laukus: Description un Copyright, kā arī nomainīt funkciju Recognize (netulkojamu elementu atpazīšana) un Count as one if words (vārdu skaita aprēķins) iestatījumus (skat. sadaļu Fields and Settings – informācijas lauki un atmiņas iestatījumi 10. lpp.)

Trešajā solī (Language Pairs), jānorāda atmiņai vismaz viena valodu kombinācija. Atškirība no lokālām atmiņām, vienā servera atmiņā var būt vairākas valodu kombinācijas.

Nākamajos solos (Fields un Language Resources), pielāgojiet informācijas laukus, abreviatūru atpazīšanas un segmentācijas iestatījumus (skat. sadalas Fields and Settings – informācijas lauki un atmiņas iestatījumi un Language Resources — abreviatūru atpazīšanas un teikumu segmentācijas iestatījumi 10. lpp.).

<u>Pēdējā solī</u> (Summary), vēlreiz tiek apkopota informācija par veidojamo tulkošanas atmiņu. Noklikšķiniet uz Finish, lai pabeigtu atmiņas izveidi.

Citas šajā sadaļā pieejamās funkcijas:

- Edit: rediget tulkošanas atmiņas iestatījumus.
- Delete: dzēst tulkošanas atmiņu.
- Copy: kopēt tulkošanas atmiņas iestatījumus un izmantot tos jaunas tulkošanas atmiņas izveidei. Tiek atvērts vednis, kurā var pielāgot nokopētos iestatījumus. Atmiņas saturs netiek kopēts.
- Import, Export: importēt un eksportēt tulkošanas atmiņu saturu (skat. sadaļu Importēšana, eksportēšana, datu apmaiņas formāti 13. lpp.) Atškirībā no lokālām tulkošanas atmiņām papildus jānorāda arī apstrādājamais valodu pāris. Eksportētie faili ir pieejami sadaļā Background Tasks.

- Tune: optimizēt tulkošanas atmiņu. Šī funkcija atvērs izvēlni, kurā var palaist Re-compute Fuzzy Index Statistics (tulkošanas atmiņas daļēju sakritību statistikas optimizāciju) vai Re-index Translation Memory (pilnu tulkošanas atmiņas pārindeksēšanu). Ja ir nepieciešams veikt tulkošanas atmiņas optimizāciju, uz to šajā sadaļā norāda statuss Re-compute recommended. Atmiņai nepieciešams veikt pilnīgu pārindeksēšanu, ja atmiņas Language Resources iestatījumos vai netulkojamo elementu atpazīšanas iestatījumos (Edit -> General Properties -> Recognize vai Count as one if words) tiek veiktas izmaiņas.
- **Export Fields**, **Export Language Resources**: eksportēt papildu informācijas lauku vai segmentācijas iestatījumus šablonos, lai izmantotu tos citu atmiņu izveidē.
- Refresh: atsvaidzināt skatu.

SADAĻAS FIELDS, LANGUAGE RESOURCES

SDL GroupShare sadaļās **Fields** un **Language Resources** ir iespējams konfigurēt jaunus un pielāgot esošus iestatījumu šablonus, lai izmantotu tos tulkošanas atmiņu izveides vednī. (skat. sadaļas *Fields and Settings – informācijas lauki un atmiņas iestatījumi* un *Language Resources – abreviatūru atpazīšanas un teikumu segmentācijas iestatījumi* 10. lpp.)

SADAĻA BACKGROUND TASKS

Sadaļā **Background Tasks** var aplūkot sistēmas atskaites par tādiem fona procesiem kā tulkošanas atmiņu statistikas atjaunošanu, tulkošanas atmiņu pārindeksēšanu, datu importēšanu un eksportēšanu. Šajā sadaļā var lejupielādēt no tulkošanas atmiņas eksportētus segmentus.

SADAĻA INFTRASTRUCTURE

Sadaļā Infrastructure ir pieejamas divas cilnes:

- Servers (SQL serveris): šajā cilnē var pārvaldīt SDL GroupShare pieslēgtus SQL serverus, bet izmaiņas šajā cilnē parasti tiek veiktas tikai instalācijas laikā. Papildu izmaiņas šajā cilnē nav vajadzīgas.
- **Containers** (konteineri jeb SQL datu bāzes): cilne SQL datu bāzu pārvaldībai. Ja datu organizācijas nolūkos būs nepieciešams izveidot atsevišķu datu bāzi, tad to var izdarīt šajā cilnē. Pašlaik Tiesu administrācijas resursi glabājas SQL datu bāzē "Tiesu_Container".

Īpaša piezīme par MultiTerm terminoloģijas datu bāzēm — atšķirībā no tulkošanas atmiņām, katra terminoloģijas datu bāze tiek veidota kā atsevišķa SQL datu bāze.

SADAĻA LICENSING

Sadaļā Licensing var aplūkot informāciju par SDL GroupShare licences ierobežojumiem. Šeit būs redzams maksimālais un pašlaik serverim pieslēgto lietotāju skaits, kā arī maksimālais un izmantotais tulkošanas atmiņas segmentu (*Translation Units* — TU) skaits.

2.4. SERVERA TERMINOLOĢIJAS DATU BĀZU PĀRVALDĪBA

SDL GroupShare 2015 versijā MultiTerm terminoloģijas datu bāzu izveidei un pārvaldībai nepieciešams izmantot atsevišķu programmu — **SDL MultiTerm Administrator**. Starp SDL GroupShare un MultiTerm serveriem tiek sinhronizēts lietotāju saraksts, bet piekļuves tiesības terminoloģijas datu bāzēm jāpiešķir programmā **MultiTerm Administrator**. Turklāt šajā programmā nevar piekļūt terminoloģijas datu bāzes saturam ierakstu līmenī.

TERMINOLOĢIJAS DATU BĀZES IZVEIDES VEDNIS

MultiTerm Admininistrator jaunas terminoloģijas datu bāzes izveides vednis ir identisks programmas MultiTerm Desktop vednim (skat. sadaļu *Terminoloģijas datu bāzes izveides vednis* 15. lpp.) Servera terminoloģijas datubāzes datu pārvaldība (importēšana, eksportēšana) arī sakrīt ar attiecīgajām darbībām programmā Multiterm (skat. sadaļu *Terminoloģijas datu bāzes satura importēšana un eksportēšana* 17. lpp.) Lai programmā MultiTerm Administrator atlasītajai datu bāzei palaistu importēšanas un eksportēšanas funkcijas, atveriet sadaļu **Public Objects** > **Import Definitions** vai **Export Definitions** sadaļās (skat. attēlu pa labi).

Parasti jaunai terminoloģijas datu bāzei sākotnēji var piekļūt un to

pārvaldīt tikai noklusējuma lietotāji "sa", "super" un lietotājs, kurš datu bāzi izveidoja. Citi lietotāji ar administratora tiesībām nevar piekļūt šai terminoloģijas datubāzei.

TERMINOLOĢIJAS DATU BĀZU PIEKĻUVES PĀRVALDĪBA

Atšķirībā no tulkošanas atmiņām, terminoloģijas datu bāzes netiek glabātas mapēs jeb organizācijās. Lietotājiem jāpiešķir piekļuvi katrai terminoloģijas datu bāzei atsevišķi.

Lai lietotājām piešķirtu kādu piekļuves līmeni, viņš vispirms jāpievieno terminoloģijas datu bāzei, attiecīgajā datu bāzē ar labo peles taustiņu noklikšķinot uz sadaļas **Users** un pēc tam uz **Add Users**. Tiks atvērts **Add Users** dialoglodziņš ar lietotāju sarakstu, kas tiek pārņemts no SDL GroupShare servera. Atlasiet vajadzīgos lietotājus un, izmantojot pogu **Add**, pievienojiet terminoloģijas datu bāzei.

Pēc tam sadaļā **Users** atrodiet vajadzīgo lietotāju, ar labo peles pogu noklikšķiniet uz tā un izvēlnē klikšķiniet uz **Edit**. Tiks parādīts dialoglodzinš ar divām kolonnām:

- Roles in termbase: terminoloģijas datu bāzē pieejamas lomas, kuras var piešķirt lietotājam,
- Member of: lietotājām piešķirtās lomas.

Pārvietojiet vajadzīgo lomu no lauka **Roles in** termbase uz lauku **Member of**, izmantojot pogu >>. Šādā veidā var veikt atsevišķu lietotāju lomu izmaiņas. Metode, ar kuru var veikt masveida piekļuves līmeņu izmaiņas, ir aprakstīta zemāk.

Attēls Nr. 51: sadaļu struktūra programmā MultiTerm Administrator.

Jaunām terminoloģijas datu bāzēm sākotnēji var piekļūt tikai lietotājs, kurš to izveidoja un noklusējuma lietotāji **sa** un **super**.

b

Attēls Nr. 52: lietotāju pievienošanas logs.

Edit Role Membership User: test_trans	×
Roles in termbase: Expert User Public	Member of: Translator
	OK Cancel Help

Noklusējuma lomas ir:

- Public: lietotājs var lasīt atmiņas saturu, bet viņam nav rediģēšanas tiesību.
- Expert User: lietotājam ir pilnas lasīšanas, rediģēšanas un dzēšanas tiesības. Lietotājs var importēt un eksportēt terminoloģijas datu bāzes saturu.

Terminoloģijas datu bāzēm "TBS_Spriedumi" un "TBS_Likums" tika pievienota viena pielāgota loma: *Translator*.

- "TBS_Likums": lomai *Translator* ir tikai lasīšanas tiesības.
- "TBS_Spriedumi": lomai Translator ir gan lasīšanas, gan rediģēšanas tiesības, bet nav importēšanas, eksportēšanas un dzēšanas tiesību.

Lai terminoloģijas datu bāzei izveidotu jaunu lomu ar pielāgotām tiesībām, noklikšķiniet ar labo peles taustiņu uz **Roles** un pēc tam uz **New Role** pēc kā tiks atvērts lomas izveides vednis.

Līdzīgā veidā var rediģēt esošas lomas: noklikšķiniet ar labo peles taustiņu uz attiecīgas lomas un pēc tam uz **Edit Role.**

Lomas iestatījumu pēdējā cilnē (*Role Members*), rediģējamai lomai var pievienot lietotājus. Lietotāji šeit ir sagrupēti divās kolonnās:

- Termbase users (termbāzei pievienotie lietotāji, kuriem var piešķirt šo lomu),
- Role members (lietotāji, kuriem ir piešķirta šī loma).

Izvēlieties vienu vai vairākus lietotājus un ar pogu >> pārnesiet tos no lauka **Termbase users** uz lauku **Role members**.

Šādā veidā var ērti veikt lomu piešķiršanu masveidā.

Attēls Nr. 54: lomu izveides un pielāgošanas funkcijas.

Attēls Nr. 55: lomas lietotāju pārvaldības sadaļa Role Members.

3. PROBLĒMU NOVĒRŠANA

Šajā nodaļā ir aplūkotas bieži sastopamas problēmas un to risinājumu metodes, kā arī risinājumu metodoloģija citām problēmām (datu atjaunošana, profilu atiestatīšana). Sadaļas nobeigumā ir norādīti papildu informācijas avoti un tehniskā atbalsta kontaktinformācija.

BIEŽI SASTOPAMAS PROBLĒMAS

Šajā sadaļā aprakstītas bieži sastopamas problēmas, to iemesli un darbības to novēršanai.

Problēma: neizdodas izveidot projektu.

lemesls: projektam pievienotais tulkojamais fails ir atvērts citā programmā.

Kļūdas paziņojums: The file is open in another application.

Risinājums: aizveriet programmu, kurā ir atvērts tulkojamais fails, piem. Microsoft Word, un turpiniet projekta sagatavošanas procesu. Nav nepieciešams aizvērt projekta izveides vedni. Faila sagatavošanas procesus vedņa pēdējā solī var atkārtoti palaist ar pogu **Restart**. Ja citas failu izmantojošās programmas aizvēršana nepalīdz, tad piesakieties datora lietotāja profilā no jauna vai pārstartējiet datoru, lai aizvērtu fona procesu, kurā fails ir atvērts.

Problēma: nedarbojas tulkošanas atmiņas un terminoloģijas datu bāzes.

lemesls: ja ir problēma ar servera resursiem, iespējams, datoram ir pazudis interneta savienojums vai tika ievadīti nepareizi piekļuves dati. Ja ir problēma ar lokāliem resursiem, tad pastāv iespēja, ka tie ir pārvietoti uz citu mapi.

Kļūdu paziņojumi:

The translation provider 'X' could not be opened and has been disabled. ...

Could not connect to the 'X' termbase, so you cannot use it for term recognition.

Risinājums: Pārbaudiet projekta iestatījumus (*Project Settings*). Visiem resursiem jābūt ieslēgtiem. Atslēgtām atmiņām, kuras nav iespējams atkārtoti pieslēgt projektam, atzīmējot rūtiņu **Enabled**, parādīsies aprakstošs kļūdas paziņojums.

Attēls Nr. 56: projekta tulkošanas atmiņu un termbāzu iestatījumi.

Servera resursiem:

 Pārbaudiet pieejas datus File > Setup > Servers dialoglodziņā (skat. Attēls Nr. 19), izmantojot funkciju Check Server Availability. Ja piekļuves dati ir pareizi, tad kolonnā Status serverim būs norādīts statuss Available. Pretējā gadījumā izlabojiet lietotāja pieejas datus ar funkciju Edit. Ja problēma joprojām pastāv, pārstartējiet programmu, noņemiet resursus ar funkciju Remove un pievienojiet tos projektam no jauna.

Servers			×
🛃 Add 🛃 Edit 🛃 Delete 🛛 🖏 9	heck Server Availability	Rear Stored Credentials	🔚 Change Password
Name	Status		
http://87.246.184.139/	Available.		
S	Available.		
			Close Help

Lokālajiem resursiem:

 Noņemiet resursus ar funkciju Remove un manuāli

Attēls Nr. 57: serveru savienojumu pārvaldības logs.

pievienojiet tos projektam no jauna. Ja problēma joprojām pastāv, pārstartējiet programmu.

Problēma: netulkojams fails; nevar atvērt failu programmā Trados Studio.

lemesls: bojāts fails

Risinājums: Nepieciešams pārbaudīt, vai failu ir iespējams atvērt noklusējuma programmā, piem., vai .doc failu var atvērt Microsoft Word programmā. Ja failu var atvērt Microsoft Word, bet to neizdodas atvērt Trados Studio, ieteicams to saglabāt .docx, nevis .doc formātā, un pievienot projektam .docx failu.

Problēma: nevar saglabāt iztulkoto dokumentu; nav iespējams atvērt saglabāto failu.

lemesls: parasti — trūkstoši tagi.

Kļūdas paziņojums: -

Risinājums: Atveriet tulkojamo failu sadaļā **Editor** un cilnē **Review** palaidiet funkciju **Verify**. Apakšcilnē **Messages** parādīsies paziņojumi par failā atrastām kļūdām. Paziņojumus "Segment has

not been translated" var ignorēt, bet **Severity: Error** (^{SS}) līmeņa paziņojumus ar atribūtu **Origin: Tag Verifier** nepieciešams izlabot (piem. "*Tag 'X' is missing*") pirms iztulkotā dokumenta saglabāšanas.

Messages (*	(2)		<u>ዋ</u>	×
- 	🔉 12 Errors 🛕 0 Warnings 🕧 0 Notes 🗋 Show Messages for Acti	ve Document Only 📄 Show Ignored	Messages	
Severity	Message	Origin	Document	-
8	Tag " <footnotereference 7<="" autonumber="2" style="Footnote Reference" th=""><th>Tag Verifier</th><th>sample doc.doc.sdlxliff</th><th></th></footnotereference>	Tag Verifier	sample doc.doc.sdlxliff	
8	Tag " <footnotereference <="" autonumber="1" style="Footnote Reference" th=""><th>Tag Verifier</th><th>sample doc.doc.sdlxliff</th><th></th></footnotereference>	Tag Verifier	sample doc.doc.sdlxliff	
8	Segment has not been translated - "Šis ir jauns ie"	QA Checker 3.0	sample doc.doc.sdlxliff	
8	Segment has not been translated - "Šis ir cita tei"	QA Checker 3.0	sample doc.doc.sdlxliff	
8	Segment has not been translated - "Lietotājs var d"	QA Checker 3.0	sample doc.doc.sdlxliff	

Attēls Nr. 58: kļūdu ziņojumi.

Problēma: izjaukts/neērts logu izkārtojums.

Iemesls: Programmā ir iespējams brīvi pielāgot sadaļā **Editor** pieejamos funkciju logus, kādēļ ir iespējams nejauši aizvērt vai paslēpt dažus no tiem.

Kļūdas paziņojumi: -

Risinājums: Atiestatīt logu izkārtojumu ir iespējams cilnē View ar funkciju Reset Window Layout.

Problēma: Pazudis projekts.

lemesls: Projekts tika atfiltrēts vai pilnībā izņemts no projektu saraksta sadaļā **Projects**.

Kļūdas paziņojums: –

Risinājums: Atiestatiet projektu filtru sadaļā **Projects** uz **Show All Projects**. Ja projektu joprojām nevar atrast, tas tika izņemts no saraksta. No saraksta izņemtus projektus var pievienot atpakaļ, atverot attiecīgā projekta .sdlproj failu. Pārbaudiet attiecīgā projekta mapi, kas parasti glabājas kopējā Trados Studio projektu mapē:

%userprofile%\Documents\Studio 2015\Projects\

Projects <
Filter Projects Status:
Show all projects
Show all projects
Туре:
Show all projects

Attēls Nr. 59: projektu filtrs.

Problēma: Object reference not set to an instance of an object Kļūdas paziņojums: Object reference not set to an instance of an object Risinājums: aplūkots nākamajā sadaļā — Kļūdu paziņojumi un izvērstais kļūdas paziņojuma skats.

KĻŪDU PAZIŅOJUMI UN IZVĒRSTAIS KĻŪDAS PAZIŅOJUMA SKATS

Liela daļa kļūdu raksturo to pamatā esošo problēmu un norada uz tās iemeslu pašā kļūdas paziņojumā. Ar šo informāciju dažreiz pietiek, lai atrisinātu problēmu. Piemēri:

Nepareizi servera piekļuves dati.

Sabojāts .sdlxliff fails. Atverot failu ar teksta redaktoru, 2626. rindā var atrast kļūdainu XML ierakstu. Sākuma tagam nav pareiza atbilstošā beigu taga.

💽 Erro	or l	×
8	The 'tag' start tag on line 2626 position 882 does not match the end tag of 'tag-defs'. Line 3921, position 32157.	
	ОК	]

C Error		D
Obje	ect reference not :	set to an instance of an object.
 Object r 	eference not set t	to an instance of an object.
Ty	ре	System.NullReferenceException, mscorlib, Version=4.0.0.0, Culture=neutral, PublicKeyToken=b77a5c561934e08
He	lpLink	
So	urce	Sdl.Verification.QAChecker
HB	esult ?	-2147467261
 ▲ Stac ▲ Stac 	sktrace at Sdl.Verificati at Sdl.Verificati at Sdl.Verificati at Sdl.FileTy at Sdl.FileTy at Sdl.FileTy at Sdl.FileTyp	tion.QAChecker.Processors.ProcessorRegEx.CheckRegEx(QASegmentPair currentSegmentPair) cation.QAChecker.Processors.ProcessorRegEx.Process(SettingsBundle settingsBundle, QASegmentPair current tion.QAChecker.QACheckerProcessing.Verify(QASegmentPair currentPair) tion.QAChecker.QACheckerMain.ProcessParagraphUnit(IParagraphUnit paragraphUnit) peSupport.Framework.Core.Utilities.BilingualApi.BilingualContentHandlerAdapter.ProcessParagraphUnit(IParagr peSupport.Framework.Integration.AbstractBilingualContentProcessorProcessParagraphUnit(IParagraphUnit p peSupport.Framework.Integration.LocationMarkerLocator.ProcessParagraphUnit(IParagraphUnit p peSupport.Framework.Integration.LocationMarkerLocator.ProcessParagraphUnit(IParagraphUnit) Support.Framework.Integration.LocationMarkerLocator.ProcessParagraphUnit(IParagraphUnit) Support.Framework.Integration.LocationMarkerLocator.ProcessParagraphUnit(IParagraphUnit) Support.Framework.Integration.LocationMarkerLocator.ProcessParagraphUnit(IParagraphUnit) Support.Framework.Integration.LocationMarkerLocator.ProcessParagraphUnit(IParagraphUnit) Support.Framework.Integration.LocationMarkerLocator.ProcessParagraphUnit(IParagraphUnit) MK

Izvērstajā skatā ir iespējams atrast dažas

Attēls Nr. 63: kļūdas paziņojums izvērstajā skatā.

norādes uz problēmas iemeslu laukā **Source** un sadaļas **Stacktrace** sākumā. Šajā gadījumā tas norāda uz nepiemērotiem iestatījumiem QA Checker automātiskās pārbaudes iestatījumos, kur ir kļūdaini konfigurēts RegEx (*Regular Expression*) filtrs. Pēc filtra iestatījumu izlabošanas šis paziņojums pazūd.

Citos gadījumos šajā sadaļā var būt redzamas problēmas ar **Word FileType**, kas norādītu uz problēmām ar faila sagatavošanu vai citiem iemesliem. Labākais informācijas avots šādām problēmām ir programmas izstrādātāja tehniskā atbalsta kļūdas paziņojumu portāls, **SDL Gateway** (<u>https://gateway.sdl.com/</u>).

SDL TRADOS STUDIO BOJĀTU PROJEKTU DATU ATJAUNOŠANA

Ja tulkojamajā failā pēc sistēmas vai programmas kļūdas ir pazudusi daļa no tulkojuma vai SDL Trados Studio projekta failu vairs nevar atvērt, tad visus **apstiprinātos** segmentus ir iespējams atgūt no tulkošanas atmiņām. Ja tulkotāja datoram ir notikusi avārija un tas vairs nedarbojas, tad **apstiprinātos** segmentus joprojām var atgūt no servera tulkošanas atmiņas.

Ja bojāta projekta oriģināls vairs nav pieejams, tad, veidojot jaunu projektu, no tulkošanas atmiņām tiks automātiski pārņemti iepriekš apstiprinātie segmentu tulkojumi. Jauna projekta izveides laikā

automātiski tiek palaista funkcija **Pre-translate files**. Ja projekts jau ir izveidots un ir pieejams identisks fails, kas nav tulkots vai ir daļēji iztulkots, tad sadaļas **Editor** vai **Files** cilnē **Home** palaidiet funkciju **Batch Task > Pre-translate files** funkciju, lai priekštulkotu šo failu.

Strādājot ar servera atmiņu "TMS_Spriedumi", kurai ir piemērots 5 procentu sakritības sods, funkcijas **Pre-Translate** iestatījumos jāsamazina **Minimum match value** līdz 95 procentiem.

Turklāt ne vienmēr ir nepieciešams izgūt tulkojumu no atmiņas. Vispirms ir vērts pārbaudīt arī šos avotus:

- AutoSave mapi: %userprofile%\Documents\Studio 2015\AutoSave
   Ar noklusējuma iestatījumiem funkcija AutoSave saglabā atvērtu .sdlxliff failu reizi 10 minūtēs, un šo laiku var pielāgot programmas iestatījumos izvēlnē File > Options.
- Projekta .sdlxliff tulkojuma failus, ja ir sabojāts tikai .sdlproj iestatījumu fails.

Ja šie avoti ir pieejami, tad labāk pārņemt tulkojumu no tiem, jo tajos būs atrodami arī **neapstiprinātie** segmenti.

PROGRAMMAS PILNĪGA ATIESTATĪŠANA

Gadījumos, kad ir radušās problēmas ar instalāciju vai lietotāja konfigurācijas profilu, programmu ir iespējams atiestatīt, pilnībā dzēšot dažus konfigurācijas failus.

Palaižot programmu no jauna, tā automātiski izveidos jaunus iestatījuma failus ar standarta parametriem.

Lietotāja profila atiestatīšanai pietiek ar šīs mapes satura dzēšanu:

%userprofile%\AppData\Roaming\SDL

Pilnīgai atiestatīšanai ir garāks dzēšamo konfigurācijas failu un mapju saraksts:

%userprofile%\Documents\Studio 2015\Projects\projects.xml — projektu saraksta
indekss, no kura programmā tiek veidots saraksts sadaļā Projects.

%userprofile%\AppData\Roaming\SDL — lietotāja profila iestatījumi, spraudņi.

%userprofile%\AppData\Local\SDL — programmas žurnālfaili, spraudņi.

 Pre-translate Settings

 Minimum match value:
 95

 Translation overwrite mode

 Keep existing translation

 Overwrite existing translation

 Always overwrite existing translation

 Overwrite PerfectMatch translations

 After applying translations

 Confirm 100% matches

Attēls Nr. 64: funkcijas *Pre-Translate* iestatījumi.

Pirms iestatījumu atiestatīšanas ir ieteicams veciem iestatījumiem izveidot rezerves kopiju.

%userprofile%\Documents\Studio 2015\Project Templates — projekta šablonu iestatījumu mape.

Programmas pārinstalēšana nepalīdzēs atiestatīt lietotāja profilu, jo tās laikā šīs mapes netiek dzēstas/tīrītas.

FAILU ASOCIĀCIJAS, PROBLĒMAS PĒC VECAS VERSIJAS ATINSTALĀCIJAS

Ja pēc jaunas versijas instalācijas atinstalēsiet vecāku programmas versiju, tad arī jaunajai versijai tiks noņemtas SDL failu asociācijas. Šos iestatījumus var viegli izlabot ar ātru pārinstalāciju. Datora vadības panelī (*Control Panel*) palaidiet funkciju **Uninstall or change a program**, atrodiet sarakstā **SDL Trados Studio 2015 SR3** un palaidiet funkciju **Repair**. Šī pārinstalācija neietekmēs programmas iestatījumus vai lietotāja profilu.

Šādu pārinstalāciju ir ieteicams palaist arī programmai MultiTerm.

Manuāli piesaistīt failu asociācijas neizdosies.

PAPILDU INFORMĀCIJAS AVOTI UN TEHNISKĀ ATBALSTA KONTAKTI

Papildu informācijas avotus par šajā rokasgrāmatā nepieminētiem iestatījumiem vai neaprakstītām problēmām varat atrast šajās vietnēs:

- SDL Gateway (<u>https://gateway.sdl.com/</u>) programmas izstrādātāja aktuālas tehniskas informācijas un kļūdas paziņojumu datubāze.
- SDL dokumentācijas centrs (<u>http://docs.sdl.com/</u>) programmas izstrādātāja dokumentācijas centrs, kur var iegūt visu versiju SDL Trados Studio un SDL GroupShare rokasgrāmatas angļu valodā.
- **SDL Community** forums (<u>https://community.sdl.com/</u>) programmas izstrādātāja veidotais forums, kur ir pieejama tehniskā atbalsta sadaļa.
- ProZ forums (<u>http://www.proz.com/</u>) tulkotāju un automatizētu tulkošanas rīku forums, kurā arī ir pieejama tehniskā atbalsta sadaļa.

Tehnisko atbalstu ir iespējams saņemt, vēršoties pie programmas izstrādātāja tehniskā atbalsta komandas ar šīs veidlapas palīdzību — <u>gateway.sdl.com/webtocase</u>, vai sazinoties ar KSolutions pa e-pastu <u>software@ksolutions.eu</u>.